

min. po
aulinio
Banio pa-
praprasę tų
rybes", pa-
nedamas kai
peripadi-
ematydamas

pagerbinis
proga tur-
pinigus ap-
slui ir nera
Banio pa-
praprasę tų
rybes", pa-
nedamas kai
peripadi-
ematydamas

URDAY
M.

the 42nd
sider this
r thou-
land their

ed story.
attend-
visit this
will be a
u — join
vings on

not able
will re-
ese store
DAY: 10

sed, MAY
icient to
we added
ical con-

or C.
Day

rs Re-
or Any
k.

LEIDZIA LIETUVIU R
LITERATUROS DRAUGIA
(802 SUPERIOR AV
CLEVELANDI
Endle
"Naujoji"
1739 S. Halsted St.

LIETUVIU R. KATALIKU SA-
VAITRASTIS EINA KAS PENK-
TADIENIS. SPAUZDINAMAS L.
R. KAT. SPAUDOS DRAUGIJOS
R. KAT. SPAUSTUVEJE
119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.
Tel. HEMlock 3121

LIETUVIU ZINIOS

METAI VI ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOV. 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879. PITTSBURGH, PA., Penkt., Geguzės 7d., 1943m. THE MOST POPULAR LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER IN OHIO, MICHIGAN AND WESTERN PENNSYLVANIA No. 19.

IVYKIŲ AIDAI

Svarbūs Jaunimo Darbai

Paskutiniais keliais metais atvykęs iš Lietuvos katalikų jaunimas Ateitininkai nesėdi sudėję rankas, bet atlieka Amerikoje didelės reikšmės kultūros darbą.

Štai jų grupė vykdoma nacionalinį liaudies šokių festivalį, pereitą sekmadienį, išpildė šokių ir dainų programą Clevelande, "Lietuvių Žinių" metiniame koncerte. Ateitininkų dainos, o ypač šokių tiesiog sužavėjo Clevelandiečius.

Ta pati grupė, grįždama iš Philadelphia's ateitininkų sekmadienį, gegužės 9 d., išpildys programą Pittsburgh'e Spaudos Baliauje. Patarime Pittsburghiečiams būtina apsilankyti ir pamatyti tą nepaprastą programą. Tiesiog būtų didžiausia skriauda sau, kuris galėdamas nenuėmęs pamatyti tų gražių tautinių šokių ir išgirsti nuosiržių lietuviškų dainų.

Angliakasių Streikas

Išikišus prez. Rooseveltui šiaip taip pasisekė sustabdyti anglakasių jau prasidėjusį streiką, kuris grėsė sustabdyti svarbią karo dirbtuves. Angliakasių reikalauja didesnių atlyginimų. Jeigu jiems atlyginimai nebūsią pakelti, tai po 15-kos dienų vėl gali prasidėti pertrauktas streikas. Valdžia yra nuomonės, kad angliakasiams turėtų būti padidintas atlyginimas, bet angliakasių kasyklų savininkai priešinosi. Valdžia daugumoms anglies kasyklų šalyje šiuo tarpu pati administruoja.

Rusų-lenkų santykiai nesitaiso

Amerikos ir Anglijos diplomatai dėjo pastangas sutaisyti rusus su lenkais, bet iki šiol jokios pažangos nepadarėta. Atrodo, kad nepasiseks atnaujinti santykius.

Vokietijai trūksta vyrų kareiviauti.

Tai pripažįsta patys vokiečių laikraščiai. Vokiečių vyriausioji karo vadovybė senai šaukiasi daugiau vyrų, bet iš vokiečių tarpo jų jau negalima gauti.

Žiniomis iš Vokietijos, tenai jaunesnieji ir vidutinio amžiaus vyrai jau išrankuoti iš parduotuvių, bankų ir įvairiausių biurų. Netekus tarnautojų, daug įstaigų stačiai uždaryta.

IŠ VIENOS PARAPIJOS 450 JAUNUOLIŲ KARIUOMENĖJE

(LKFSB) Daugiau, kaip 450 Waterburio lietuvių parapijos jaunuolių tarnauja kariuomenėje.

Rusai nelaisviai

Dabar vyriausioji vokiečių karo vadovybė susimeta darbuotis rusų karo nelaisvius patraukti kovon prieš sovietinę Rusiją. Vokietijoje šiuo metu yra galybės. Norima jų iki pusės milijono suorganizuoti ir išvesti Rusijos frontan.

Sios rusų armijos vadovybė norima paveisti taip pat nelaisviui rusų generolui A. A. Vlasovui, kurs karo pradžią Kijevo fronte vokiečiams pakliuvo.

Sakoma, kad tas generolas jau pora kartų matėsi su Hitleriu. Vokiečių okupantų rytinių teritorijų nacių administratorių dr. Alfred Rosenberg esąs priešingas sudaryti iš rusų nelaisvių armiją. Bet vyriausioji vadovybė to nori ir dr. Rosenberg turi sutikti.

Lietuviai prieš nacius...

Žiniomis iš Lietuvos, gen. Just, buvęs vokiečių karinis palydovas Kaune, praeitą vasario mėnesį atsišaukė lietuvius, kad jie savanoriai įstotų karo tarnybon ir bendrai su vokiečiais kariautų prieš Sov. Rusiją. Bet iki kovo vidurio į tą atsišaukimą vos keliolika lietuvių atsiliepė ir sutiko.

Po to nepasisekimo lietuvius įtraukti kareiviauti nacių gestapo viršininkas H. Himmler nuvyko Lietuvon ir ten iškėlė apmaudos priemones prieš nepaklusniuosius lietuvius.

Uždarė universitetą

Himmler kovo 16 d. uždarė Vytauto D. universitetą Kaune sunaikinęs konservatoriją ir iškėlęs biblioteką. Paskui prasidėjo lietuvių areštavimai. Daug lietuvių inteligentijos išsiųsta į Oranienburg koncentracijos stovyklą arti Berlyno.

Kitur tas pat

Tiek naciai su savanorių mobilizacija "laimėjo" ir Estijoje ir kitur. Pasirodė, kad Pabaltijo tautų vyrai nepakenčia bolševikų, bet jie nepasiduoda nė naciams ir visomis priemonėmis prieš juos kovoja.

Amerikiečių Armija Pasitvarko Veržtis Bizerte Link

SAJUNG. VADOVYBĖ — Afrikoj, geg. 3. — Iš karo fronto šiandien popiet gauta žinia, kad amerikiečių kariuomenė paėmė strateginį miestelį Mateur, šiaurinėj Tunisijoje.

Mateur skaitosi raktas Bizerte bazė ir yra tik už 18 mailių nuo šios bazės. Iš Mateur į Tunis tiesia linija yra 34 mailės.

Amerikiečių kariuomenė daug pasiaukėjo Mateur paimti ir tikslą atsiekė.

Dabar ji rengiasi iš ten pasukti stačiai Bizerte link bazės ir tvirtovės. Prieš šią bazę pajūriu iš vakarų šono šauniai veikia prancūzų korpusas ir morokiečių daliniai.

Kai kas spėja, kad jei amerikiečiai iš Mateur pagyvens savo žygius, gali perkirsti pusiau ašies armijas Tunisijoje.

Kiek sunkiau sekasi britams pietiniam Tunisijos fronte. Nelengva kariauti aukštuose grubutuose kalnuose, kur priešas įsitęsęs stiprias pozicijas.

Anot žinių iš to fronto, ašis dažnai kontratakoms puola britus ir prancūzus. Nors kontratakos atmušamos, bet tas trukdo brit armijoms žygius.

Visam fronte lakūnai dauškuo padeda sąjungininkų šarvuotosioms jėgoms.

KARO GAMYBA ŽYMIAI PADIDĖJO

WASHINGTON, D. C. — geg. 4 d. — Donald Nelson šiandien pareiškė, kad karo medžiagos gamyba žymiai padidėjo paskutiniiais mėnesiais.

Pagaminti 6,200 lėktuvų, jų tarpe 500 didelių bombanešių, žymiai padidinta karo laivų statyba.

Pirmame bertainyje pagaminta 18,000 kanuolių, 7,000 priešlėktuvinių patrankų, 8,000 prieštankinių kanuolių, 235,000 kulkosvaidžių ir milijonas šautuvų.

KUBANĖS FRONTE STIPRIOS KOVOS

MASKVA, Rusija, geg. 4 d. — Novorosijsko srityje ir visame Kubanės fronte eina labai stiprios kovos, skelbia sovietų štabas.

Vokiečiai ir rusai įsitaisė labai stiprias pozicijas. Naciai kelis kartus puolė rusus, bet negalėjo išmušti jų iš tipintų apkasų.

Krasnodaro rityje ėjo labai stipri aviacijos kova. Rusai ne teko 21 lėktuvo, bet numušė 54 vokieškus. Vakarienos kovų metu užmušė 900 nacių.

RUSIJOS IR LIETUVOS TREMTINIAI

(LKFSB) Oficialiai SSSR leidžiami biuletiniai dabar plačiai nupasakoja vokiečių žiaurus darbus Rusijoje, pabrėždami sunkia dalį Vokietijon darbams išstremtų žmonių ir skausmą namuose pasilikusių gimiinių. Cituojami žodžiai Gžacko vienos moteris, kurios keturis vaikus naciai išgabeno į Vokietiją ir kurios namus sudegino: "Namus bus galima atstatyti, — skundžiasi ji, — bet kaip gyventi be vaikų?" Vokiečių žiaurumus visas pasaulis smerkia. Rusų tautos nelaimės suprantame ir atjaučiame, bet kaip sovietų įstaigos, peikdamos nacius, vis dėl to su išstremtais į Sibirą Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitais žmonėmis pasielgė taip, kaip dabar jų pačių aprašomieji naciai? Kodėl kludomas susizinojimas su tremtiniais, kodėl apsunkintas jų šelpimas, kodėl neleidžiama jiems išvykti, kodėl jie pusalkaniai verčiami prieš sunkiausių darbų? Žodžiais smerkti nacius, o darbais daryti tą patį, tai nuteisti pačius save.

APIE LATVIŲ TAUTOS KANČIAS

(LKFSB) Maskvos įstaigos skelbia, kad per pirmus savo viešpatavimo metus Latvijoje, naciai sušaudė, iškorė kitais būdais nukankinę apie 120,000 latvių ir apie 65,000 žydų. Nors bolševikų statistinės žinios dažnai būna perdėtos, bet visi suprantame, kaip sunkiai dabar kenčia ir kiek daug gyvybinių nuostolių turi daryti nacių okupuotoji Latvija ir kitos tautos. Bet iš kitos pusės atsimeiname ir Latvijos Pasuntinybės Washingtone paskelbtą knygą "Latvia in 1939-1942". Čia pranešama, kad raudonosios okupacijos metu buvo Latvijoje nužudyta žmonių 12,000, sužeistų — 14,000, dingusių — išvežtų į Sibirą — 45,000. Be to buvo susektas bolševikų planas kaip latvių tautą sunaikinti, išdeportuojant latvius į Sibirą, ir jei to bolševikai dar neįvykdė, tai todėl, kad nesusėpėjo. Taigi ir latviai, ir kiti Baltijos tautos per daug jau nukentėjo ir nuo nacių, ir nuo bolševikų ir nenori

jokios okupacijos — nei vokiečių, nei rusų, o visomis jėgomis yra pasiryžusios siekti savo nepriklausomybės. Ta proga prisimintinas latvių ministerio A. Bilmanio straipsnis anglų kalba žurnale "America", paskutiniame numeryje. Čia latvių ministeris, rašydamas tema "Sea power in the Baltic", pabrėžia, kad lietuviai, latviai ir estai nuo senų laikų tikrieji tų Baltijos pakrančių gyventojai, jiems tie žemių plotai priklauso, jie įrodė, kad sugeba tvarkytis politiškai ir kad niekas neturi teisės kesinti į tų tautų pasiryžimą gyventi laisvu, nepriklausomu gyvenimu.

NACIAI IR LIETUVOS VALKUS VARO Į PRIVERSTINĄ DARBĄ

(LKFSB) — Vokiečių okupacinė valdžia Ostlande, į kurį įjungta ir Lietuva, išleido įsakymą, kuriuo, kaip praneša "K. A. P. 55, priverstinis darbas Vokietijos farmose rekrutuojami net ir vaikai 14-18 metų. Kaikuriuose srityse nusistatyta naudoti net vaikus 10-14 metų sodinimui bei kasimui bulvių, nuėmimui vaisių vokiečių farmose okupuotuose kraštuose.

Iš kitos pusės Maskvos šaltiniai praneša, kad Rusijoje organizuojama jau septyniolika lietuvių vaikams-tiek daug jų čia ištrimime yra. Tose įstaigose lietuvių vaikai griežtai auklėjami bolševikiškoje dvasioje ir net sovietų spaudoje yra pasirodę laišku, kuriais įstaigų vaikai-lietuviukai garbina bolševizmą ir jo vadą Staliną. Į jų lietuviškas širdis brukama svetima, buvusių Lietuvos okupantų dvasia, turint naujus Lietuvos ateities laisvę grasinančius planus... Kada gi Lietuvos vaikus galės laisvai auklėti ne atėjūnai naciai, ne svetimieji bolševikai, o tie kuriems vaikai priklauso: jų tėvai ir motinos, ir tai savo krašto meilėje, savo tautos patrijotinėje dvasioje.

DR. P. VILEIŠIS RUOŠIA NAUJĄ KNYGĄ

(LKFSB) Nors ir sunkiu kasdienių darbų pelyndamas savo šeimai pragyvenimą, Dr. P. Vileišis randa energijos ir laiko pasidaryti dėl Lietuvos. Šiuo metu jisai ruošia spaudai naują knygą apie vokiečių siekimus rytuose ir apie kelius į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Knyga bus anglų kalboje.

Žinios Iš Okupuotos Lietuvos Laikraščių.

Vokietijos "sveikatos važenklai" (Reichskreditkassenschein). Naujasis emisijos bankas tikrai perėmęs šiuo kredito kasų funkcijas. Vokiečių komisaras Cramer paskelbė įsakymą, pagal kurį visi kauniečiai, apsigyvenę Kaune po 1940 m. birželio 15 d., t. t. bolševikų okupacijos metu, turi specialiai užsiregistruoti. Matoma, jie bus iš Kauno miesto iškelti.

Jau kelias atvejais buvome rašę, kad vokiečiai tą pačią politiką vykdo Lietuvoje. Vokiečiai apgyvendinami Lietuvos vakarų teritorijoje, vad. Nemuno kilpoje. Bet gruodžio pabaigoje vokiečių komisaras Lentzen paskelbė, kad vokiečiai pradėję apgyvendinti savo tautiečius "ir Kėdainių apskrityje."

Lietuvoje išleistas vokiečių komisaro įsakymas, pagal kurį visi vokiečių vaikai turi privalomai lankyti vokiečių mokyklas. Moslas jose vyksta "nacionalsocialistinėje dvasioje."

Paskelbtas vokiečių komisaro įsakymas, kuriuo netik Lietuvoje įkurdinti vokiečiai, bet ir "su vokiečiais vienodas teises turį svetimšaliai" socialinio draudimo srityje draudžiami pagal oVketijos įstatymus.

"Svetimšaliai, turį vienodas teises su vokiečiais," yra olandų nacionalsocialistai ir kiti atėjūnai.

Kažkoks prof. Pfeffer iš užsienio vokiečių instituto prie Berlyno universiteto skaitė Kaune paskaitą, kurioje tarp kita ko pareiškė, kad "naujojoje Europoje" mažosios tautos turesiančios tiktai "laipsniuotą suverenumą." "Tvarką palaikančios" tautos turesiančios vadovauti.

Visas Lietuvos kooperatinės organizacijos vokiečių įsakymu sujungus į vieną sąjungą, kuri savo ruožtu sudaro "Ostlando" kooperatyvų sąjungos padalinį, jos vedėju paskirtas vokiečių Alfred Liebe (Lietūkie komisaras).

Vokiečių laikraščių žiniomis, gruodžio 1 d. esą atidaryti "Ostlando" sveikatos rūmai, kuriems turi priklausyti visi Lietuvos, Latvijos ir Estijos gydytojai, sanitarinis personalas, vaistinės ir t. t. Tie rūmai reikią dar vieną vokiečių priemonę kontroliuoti Lietuvos sveikatos srities darbuotojų veikimą.

Vokiečių laikraščiai išaiškino, kad "Ostlando" emisijos bankas, kuris jau pradėjęs veikti, šiuo metu nemanąs leisti naujų pinigų ("Ostlando" markių). Apyvartoje ir toliau pasilieka tik "reicho kredito kasų

Vokiečių komisariatas Šiauliuose primena, kad jokia įstaiga ar įmonė neturi teisės priimti ar atleisti valdininkų, tarnautojų ar darbininkų, negavusi komisariato leidimo. Tokia tvarka esanti nustatyta todėl, kad "su kiekviena diena vis labiau jaučiama darbo jėgos stoka."

Kaune mirė provizorius Jonas Valentinavičius, buvęs sveikatos departamento farmacijos skyriaus viršininkas.

Buvome jau rašę, kad bolševikų lėktuvai išmėto Lietuvos teritorijoje įvairius daiktus (dežutes, pieštukus ir t. t.), kurie sprogs, juos bandant vartoti. Dabar skelbiama, kad šumsko valscių trys ūkininkai surado laukuose pypkę. Kai vienas ūkininkas ėmė kandiklį sukelti, pypkė sprogo. Vienas ūkininkas buvo sunkiai sužeistas, o du kiti — sužeisti lengviau.

Netoli Vilniaus vaikai surado dėžutę, kuri sprogo, ją atidarant. Du berniukai — 11 metų amžiaus Stasys Laučis ir 9 metų Jurgis Jokūbas — buvo sudraskyti.

Už nepakankamą langų aptemdinimą Vilniuje vieną naktį buvo surašyti 38 protokolai. 11 žmonių buvo net uždaryti į kalėjimą, o likusieji nubausti pinigineis baudomis.

Tauragės apkr. Už karvės nepristatymą vokiečių įstaigoms nubaustas Pipiras Juozas, Liudginų kaimo gyventojas. Vokiečių komisaras jam uždėjo 200 markių pabaudą.

Palanga. Palangoje bangos krantan išplėvė nutrukusią jūros miną. Du broliai — palangiškiai Butkevičiai ir Silgalis, niekam nieko nesakę, panorą miną išsardyti. Mina sprogo ir nelaiminguosius taip sudraskė, kad sunku buvo pajūry surasti jų kūnų dalis. Du jų buvo sukštesniųjų klasių gimnazistai, o vienas jau atitarnavęs kariuomenėje.

Pirkite Karo Bonus

"Lietuvių Žinios"

Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr-ja... Sus. Valst. pusmečiui \$1.00... Užsieny metams \$2.50...

"Lithuanian News"

Weekly Publication Issued by The Lithuanian R. C. Literary Soc. Subscription Rates In U. S. A., one year \$1.50...

MARIJOS GARBEI MĖNUO

Nuo nebeatmenamų laikų Lietuvoje yra paprotis, gegužės mėnesį, ypatingomis maldomis pagarbinti Dievo Motiną Mariją.

Lietuviai jaučia stiprią Šv. P. Marijos globą ir į ją šaukiasi visuose sunkesniuose savo gyvenimo valandose.

Gausingi votai (padėkos ženklai), kuriais apkabinėti Lietuvos bažnyčiose Panelės Šv. Altoriai geriausiai liudija, kokių gausių malonių iš Dievo Motinos yra apturėję lietuviai.

Todėl ir šiais baisaus karo laikais turėtumėm dar su didesniu uolumu garbinti Panelę Šv. Mariją ir prašyti Jos galingos globos mūsų artimiems karo laukuose ir mūsų tautos žmonėms kenčiantiems svetimųjų priešpau.

Sventasis Tėvas šimet paragino pasaulio katalikus, visą gegužės mėnesį pašvęsti maldai į Panelę Švenčiausią, kad per Jos užtarimą Dievas pagreitintų visų taip trokštamą taiką.

Negirdėta per amžius, kad kas nuoširdžiai ir su gyvu tikėjimu kreipdamasis į Šv. P. Mariją nebutų išklaustas.

RUSŲ-LENKŲ KONFLIKTAS

Rusiją nutraukė diplomatinis santykius su Lenkija, norėdama turėti laisvas rankas suorganizuoti pas save Sovietinę Lenkijos valdžią, kuri ateityje stengtusi užvaldyti netik rytinę Lenkiją bet galėtų kalbėti visos lenkų respublikos vardu.

Kiekvienas toliau matantis politikas numano, kad rusai nepasitenkins tik rytinės Lenkijos dalies Suomijos, Besarabijos ir Pabaltijo valstybių užėmimu.

Rusai nemėgsta ir Serbų generolo Michailovičiaus, kuris kovoja už atstatymą Nepriklausomos Jugoslavijos. Žodžiu, rusai stengiasi suniekinoti visų šalių valdžias, kurios nenori pasiduoti rusiškajam imperializmui.

Lenkijos vyriausybės nesupratimai su Maskva gal peranksti atidengė bolševikų planus užvaldyti Europos žemės plotus nuo Nemuno žiočių iki Turkijos Dardanelų.

Tas rusų-lenkų konfliktas gal atidarys akis ir tiems anglų-saksų pasaulio žmonėms, kurie visai teisindavo rusų žygius pasigrobiant kaimynų žemes.

Prieš mūsų akis iškila gana didelė ir paini problema. Iš vienos pusės mums būtinas rusų bendradarbiavimas sumušimui vokiškojo nacizmo, iš kitos demokratijų kovos vaisiais gali pasinaudoti bolševikai praplėtimui Rusijos imperijos į vakarus ir išplatinimui bolševizmo vakaru Europoje.

Geriausia būtų, kad anglų-saksų pasaulis jau dabar apsispręstų ir atvirai pasipriešintų ne tik vokiečių, bet ir rusų imperializmui.

Pataikaudami Maskvai mes galime išlošti karą bet pralošti taiką. Tuo tarpu griežtai pasipriešindami Maskvos reikalavimams dabar, kada mūsų pagalba yra ypač reikalinga Rusijai, galime laimėti ir karą ir taiką.

Rusai per daug yra įklimpę į karą, kad jie galėtų, be aiškios sau skriaudos, susitaikinti su vokiečiais. Todėl teikdami pagalbą kovojančiai Rusijai ne amerikiečiai, bet rusai turėtų galvoti apie nuolaidas politiniame gyvenime.

Nei anglai nei amerikiečiai nenori skraust savo karo sąjungininko Rusijos, bet taip pat tas sąjungininkas neturėtų naudotis karu, kaip priemonė savo valstybės sienas praplauti. Išmintingiausiai padarytų Amerikos ir Anglijos vyriausybės, jeigu jos dabar aiškiai atsistotų netik lenkų vyriausybės pusėje, bet leistų ir kitoms Rusijos

kaimynėms tautoms sudaryti savo šalių vyriausybės. Tai būtų rimtas žspėjimas Rusijai, kad jau laikas baigti žaisti imperialistinį žaidimą, o rupintis išlošti karą ir atgauti tik tas žemes, kurios tik rusų gyvenamos ir kurios prieš šio karo pradžią Rusijai priklausė.

Amerikos vyrai lieja kraują už atsteigimą pasaulyje pilnos laisvės visoms tautoms, o ne tam kad patenkin Rusišką imperializmo apetitus ir praplauti pasaulyje bolševikiškąją sistemą.

Slaptoji Vaizganto kova ir darbas laisvėje

10 metų nuo jo mirties. — Slapta priešai prieš Šv. Kazimiero kaukeliu. — Žandarai sugauna su draudžiamais raštais. — Įsteigia pirmą slaptą lietuvišką žurnalą. — "Tau, brolaus, pavojus buteliukan įlįsti." — Nuginkluoja rusų policiją. — "Visiems turi užtekti žemės kuniui, laisvės-dvasiai." — Tumo pasikalbėjimas su Kapsuku. — Kaip Vaizgantą davatkos skundė vyskupui. — Elgeta prie kanauninko Velykų stalo.

— Ir tapau savosios, lietuviškos visuomenės tarnas; ne, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebebatęs, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas man liepė eiti, ėjau neatsiklausdamas, kas jį įgaliojo man liepti, bet tik visuomenės labui. Ėjau, dirbau... — šitaip atvirai išsipasakoją Tumas-Vaizgantas.

Sitas didysis lietuvių vyras mirė 1933 m. bal. 29 d. ir šiemet, liūdnoje 10 m. sukaktuvėse turime prisiminti tą, kurs save dėl lietuvių gerovės buvo užmiršęs. Mums jis tuo įdomesnis, kad su paskaitomis lankėsi Amerikoje ir jį čia daugelis atsimentena.

Jei jo motina būtų mylėjus daugiau moterystės malonumus, kaip pareigas...

Juožas Tumas Vaizgantas gimė 1869 m. rugs. 20 d. Malaišiu kaime, Svedasų parapijoje. Jis buvo dešimtas vaikas šeimoje ir, jo motūtė, kaip daugelis dabarties moterų, būtų moterystės smagumus daugiau mylėjusi, kaip moterystės pareigas, mes nebūtume turėję savo didžiojo rašytojo — Važganto. Gimė jis Marijos šventėje, per sumą, taigi motinos buvo paskirtas dvasinei tarnybai, o be to — jis buvo pilnos sveikatos, tikėjosi greitai mirsiąs, tai paaugęs stoji į kunigų seminariją, be kito to, turėdamas mintį, kad geriausia yra mirti klieriku, už kurį meldžiasi tiek Dievui pašvestų asmenų... Jau mokydamas Daugpilio realinėje mokykloje jisai buvo skaitęs "Aušrą" ir kitus lietuviškus raštus, tai Žemaičių Kunigų Seminarijoje Kaune jisai greit įsisuko į slaptą lietuvišką klierikų veikimą, buvo net vienas iš steigėjų slaptos Šv. Kazimiero draugijės lietuviškiems raštams leisti. Nuo pat jaunatvės pasižymėjo nepaprasta atmintimi. Į seminariją jis buvo įstojęs beveik nemokėdamas lotynų kalbos. Kartą su draugu kirtęs lažybų iš 5 kapeikų per valandą atmintinai iškalė visą istorijos pamoką iš lotyniško vadovėlio, žodis žodin. Moksle net pralenkęs kitus draugus, jis vis su nuoširdumu atsivadė lietuviškos reikalui. Rašė net į Prūsiose išeinančius laikraščius, darė slaptus susirinkimus. Dešimtis klierikų

Galime suprasti, kokią širdgėlą Tumas turėjo perkentėti, kai pirmąjį paskyrimą gavo į Mintaują tarp latvių. Čia jisai surado keletą lietuvių inteligentų, kurie vakarais susirinkę skaitydavo savo lietuviškus rašinius ir geresniuosis siūsdavo į Prūsiose leidžiamą "Varpą". "Apžvalga". Čia Tumas ėmė pasirašinėti Vaizgantu — slapyvardžiu, kurs, vėliau liko gal net labiau žinomu, kaip jo tikroji pavardė.

Tėvynės ilgesio kamujamas Tumas parašė tokį raštą savo vyresnybei, kad netrukus jis buvo perkeltas į Lietuvą į Žemaitiją. Apsigyvenęs Mosėdyje ir degdamas noru šviesti Lietuvos žmones, jisai Prūsiose įsteigė naują laikraštį "Tėvynės Sargą". Slaptus rankraščius dažniausia nešiodavosi su savimi, apatinėse kišenėse, nors tas buvo pavojingiau, kaip nešioti bombą. Kaip sunkūs tada buvo laikai, galima spręsti iš šio atsikimo: kartą pas Tumą atvažiavo jo brolis Jonas. Tumas ruošėsi jam įduoti slaptų raštų nugabenti į savo apylinkę. Sužinojęs apie tai kunigas altarista kalbėjo į Vaizgantą:

— Juk tai vis tiek, kaip sprogstamos medžiagos trys pūdai. Sibirią, katorgą, ištrėmimas, kalėjimas, mirtis... Brolis broli klampina... Sumanei pats žūti, tai žūk... Ne šiandien, rotoj, vis tiek tau galas. Bet brolis turi žemę, ūkį, pačią, mažus vaikus... Ar iš proto išėjai? Kad ir drebančia širdimi Tumas Vaizgantas įdavė broliui lietuviškų raštų... broli žandarai sugavo. Vaizgantas buvo nubaustas namų areštu, o brolis trejus metus išsėdėjo Petrapilio

KAI RAŠTAI BUVO PAVOJINGIAU UŽ BOMBAS.

Galime suprasti, kokią širdgėlą Tumas turėjo perkentėti, kai pirmąjį paskyrimą gavo į Mintaują tarp latvių. Čia jisai surado keletą lietuvių inteligentų, kurie vakarais susirinkę skaitydavo savo lietuviškus rašinius ir geresniuosis siūsdavo į Prūsiose leidžiamą "Varpą". "Apžvalga". Čia Tumas ėmė pasirašinėti Vaizgantu — slapyvardžiu, kurs, vėliau liko gal net labiau žinomu, kaip jo tikroji pavardė.

Tėvynės ilgesio kamujamas Tumas parašė tokį raštą savo vyresnybei, kad netrukus jis buvo perkeltas į Lietuvą į Žemaitiją. Apsigyvenęs Mosėdyje ir degdamas noru šviesti Lietuvos žmones, jisai Prūsiose įsteigė naują laikraštį "Tėvynės Sargą". Slaptus rankraščius dažniausia nešiodavosi su savimi, apatinėse kišenėse, nors tas buvo pavojingiau, kaip nešioti bombą. Kaip sunkūs tada buvo laikai, galima spręsti iš šio atsikimo: kartą pas Tumą atvažiavo jo brolis Jonas. Tumas ruošėsi jam įduoti slaptų raštų nugabenti į savo apylinkę. Sužinojęs apie tai kunigas altarista kalbėjo į Vaizgantą:

— Juk tai vis tiek, kaip sprogstamos medžiagos trys pūdai. Sibirią, katorgą, ištrėmimas, kalėjimas, mirtis... Brolis broli klampina... Sumanei pats žūti, tai žūk... Ne šiandien, rotoj, vis tiek tau galas. Bet brolis turi žemę, ūkį, pačią, mažus vaikus... Ar iš proto išėjai? Kad ir drebančia širdimi Tumas Vaizgantas įdavė broliui lietuviškų raštų... broli žandarai sugavo. Vaizgantas buvo nubaustas namų areštu, o brolis trejus metus išsėdėjo Petrapilio

Su arkliukais po visą Lietuvą

Kažin ar Vilniaus Seimas būtų turėjęs tokį pasisekimą, jei ne Tumas, kurs, pasisekęs savo arklius, leisdavosi ko ne po visą Lietuvą, ragindamas žmones siūsti atstovus, skatindamas inteligentus dalyvauti. Išsijudinus politikiam veikimui Tumas organizuoja Kriškių Demokratų sąjūdį, apie kurį rašė:

— Jo sanariai lygiai teisingai būtų galėję, kaip programą punktus, parodyti: viršuje Dangų, apačioje Lietuvą, šalį savęs broli valsičionį ir pusbroli-bajora. Ir jis privertė apylinkės darbininkus darbininkams duoti 2 val. pietų pertraukos,

kalėjime ir dujus metus buvo ištremtas į Besarabiją. Grizo, bet jau į skolas patekusių ūkio nebeįstengė pakelti.

Žandarų kratos ir mėtymai iš vietų

Rusai jautė Tumą slaptą užsiimant lietuviškais raštais. Jo bute žandarų kratos buvo nenauji. Bet tas nepakirto jo energijos. Šalia vieno laikraščio, jis dar įsteigia kita: pirmąjį lietuvišką mokslo ir visuomenės žurnalą (magaziną) "Žinyčią." Kone visus savo gaulenkomamų skund žiamas leidimą slaptų lietuviškų raštų. Žandarų sekamas, lenkomamam skundžiamas Tumas buvo mėtomas iš vienos parapijos į kitą. Mintaują, Mosėdis, Micaičiai, Vadakiūkai — tai vis klebonijos, kur Vaizganto gyventa.

— Tau, brolaus, ten yra rimto pavojaus buteliukan įlįsti... — pratarė jo draugės sužinojęs apie paskyrimą į Vadakiūkus. Bet Tumas nieškojo suraminimo nei kortose, nei svaigaluose. Be lietuviškos spaudos jisai net pradėjo organizuoti lietuvius valstiečius ir darbininkus, privertė dvarininkus pagerinti darbo žmonių gyvenimo sąlygas, o vienu metu jam vadovaujant buvo nuglinkluota rusų policija, uždaryta degtinės monopolio krautuvė, vieton rusiškų teismų suorganizuoti nauji lietuviški "Penkių Teismai", valsičiuje sušaukiamas didelis mitingas, priimtos rezolucijos ir pirmą kartą lietuviškai išrašomas į valščiaus knygas. Jo nusistatymą gerai nupaskojo šie jo paties žodžiai 1905 m. rašyti Jaktūni:

— Man net kepenos vartos girdžiant, jog kunigams tevalia prašciokus uiti, juos išnaudoti, o prieš dvarponius, iš kurių tiek naudos kunigui, kiek iš lauku bėgancio sūns, tėra, reikia vien stypčioti ir už viską girti."

Už tat jie ir padėdavo vargo žmonėms, kiek galėjo. Būdamas Pamituvy-Staikiuose jis su bažnyčios antspaudu ir savo parašu išduodavo raštus, kad jo atsakomybėn duotų ūkininkams skolon mineralinių trašų; taip jis pagelbėjo net 3,000 čiams. Gražino beveik visą žuvo tik 62 rublių.

Su arkliukais po visą Lietuvą

Kažin ar Vilniaus Seimas būtų turėjęs tokį pasisekimą, jei ne Tumas, kurs, pasisekęs savo arklius, leisdavosi ko ne po visą Lietuvą, ragindamas žmones siūsti atstovus, skatindamas inteligentus dalyvauti. Išsijudinus politikiam veikimui Tumas organizuoja Kriškių Demokratų sąjūdį, apie kurį rašė:

— Jo sanariai lygiai teisingai būtų galėję, kaip programą punktus, parodyti: viršuje Dangų, apačioje Lietuvą, šalį savęs broli valsičionį ir pusbroli-bajora. Ir jis privertė apylinkės darbininkus darbininkams duoti 2 val. pietų pertraukos,

panaikinti naktinius darbus, teikti medicinos pagalbą, mokėti algą (visą, ar pusę, pagal ligos ilgumą) net ir darbininkui susirgus. Daugelis jo susitarimo punktų vėliau Kun. M. Krupavičiaus buvo paimti į Steigiamąjo Seimo Kriškių Demokratų įstatymą dvarų darbininkams ir darbininkams tvarkyti. Taip vystėsi ir buvo tęsiama Tumo "Nekruvina revoliucija," kurią jisai buyo dar Vilniaus Seime paskelbęs.

Vilniuje, prie laisvę gavusių lietuviškų laikraščių

Spaudą atgavus pradėjo eiti "Vilniaus Žinios". Leidėjai jausdami, kad be kunigų sandarbiavimo bus sunku dienraštį išlaikyti, rįžosi pakviesti jau Lietuvoje spėjusi pagarsėti Kun. Tumą.

— Visiems turi užtekti žemės kuniui ir laisvės dvasiai, — skelbė šūkį Tumas atvykęs dirbti į dienraštį. Vėliau Tumas buvo "Vilties" faktinuoju redaktorium drauge dirbdamas Lietuvių Mokslo Draugijoje, Lietuvių Dailės Draugijoje. "Viltis" ėjo tris kartus per savaitę, turėjo keletą tūkstnečių skaitytojų, jų tarpe apie 7-800 kunigų, už griežtai patriotinius raštus lenkų intrygu Tumas buvo ištremtas. Reikšdami užuojautą lietuviai jam ėmė siūsti dovanas ir aukas, o jisai ne sau, o viską paskyrė "Fondui Rytiečiams Šelpti".

Karui siaučiant

Vilnių apleidus neilgai teko Tumui dirbti Lietuvos parapijose — jisai buvo pakviestas drauge su kun. Bikiņu redaguoti "Rygos Garsą." Čia jo darbas buvo tiek sekmingas, kad laikraštis greit pasiekė trylikos tūkstančių cirkuliaciją. Sugaudė Didžiojo karo patrankos. Tumas su kitais imasi organizuoti šelpimą nukentėjusių nuo karo. Per penkėto mėnesių jiems pesiseka surinkti 10,314 rublių. Šitoksai pasisekimas sukėlė susidomėjimą ir Petrapilio lietuvių, kur buvo pakviestas Tumas ir paskirtas Centralinio Komiteto valdytoju — (reikalų vedėju) Tumas įeina į Petrapily sudarytą lietuvių Tarybą ir veikliai dalyvauja garsiam Petrapilio seime 1917 m. Čia prieš bolševizmo įtakai pasidavusių kairiųjų grupę stipriai reikalavo, kad lietuviai pasisakytų už nepriklausomybę:

— Vyrūčiai... Dabar įtempkime visas savo pajėgas... Atejo metas visiems ir visur pasisakyti, jog visų mūsų Rusijos lietuvių valia ir noras, kad Lietuva būtų nepriklausoma, suverenė, o ne kitų vergė. Jei mes patys nereikalavime nepriklausomybės, kiti savo noru mūsų nepriklausomų nepadarys."

Kai tie apleido salę giedodami marslietę ir pareikšdami, kad jie savo kraštui gerovės laukia iš socializmo, laimėjimo, iš pasilikusius dešinuosius, kurie tik buvo priėmę rezolucija apie siekimą nepriklausomos Lietuvos, Tumas kalbėjo:

— Dabar tik tarėme tikrai laisvą žodį, nes jį visi

mums gina tarti. Šiuo laimėjimo valandos ai kol gyvas būsiu, ne užmiršiu! Ji seks mane, li muzika, į senatvės dimisiją, ir testamente paliksiu tą vintatinę per visa amžių laikmėta brangenybę."

Tumas pasidarė uoliu kvotoju dėl atgimstančios Lietuvos. Jisai buvo pasiūstas į Stokholmo konferenciją. Čia jis įstrigo keletą mėnesių belaukdamas leidimo vykti į Lietuvą. Stokholme Tumas parašė nemažą savo vertingų kūrinių.

Tumas pas Kapsuką...

Grįžęs į Lietuvą Tumas ėmė darbuotis "Lietuvos Aido" redakcijoje. Užplūdu bolševikų gaujoms jisai turėjo drąsos su kitais lietuvišiais neuiti pas Kapsuką ginti lietuvių teisių, Be kiko jis kalbėjo į Kapsuką:

— Lietuviai susirūpinę, kad nemato savo kalbos višuose skelbimose, taip pat ir Valstybės Ženklo. Jų pašalinimo, valstybės kalbos simbolio, mes, nesupranta me ir to nesutaikome su jėsu atsisakymu nuo bet kokių imperialistinių siekimų..."

Kapsukas jiems atsakė bolševikiškai:

— Valstybės ženklo ir valstybinių bei tautinių spalvų nepripažįstame. Perdaug kovojome už raudonąją vliavą, kad pakestume šali "dryžumus."

Turėjo Tumas kartą pesčių ir su davatkomis Mat jis dėvėjo trumpais (su kunigiška apykakle). Davatkos kartą nuyuko pa vyskupą Tumo skūsti:

— Gražus, kaip Dekanas (dabar Šv. Jurgio par. vikaras, Chicagoje), tai tuo gašavojas; neduok Diev dar neviena gali įsimylėti. O kunigo rūbai paslėps, skundė vyskupui Matuleičiui. Vyskupas garsiai juokėsi ir vėliau papasakojė Tumui apie tuos žmonių pegeidavimus. Tumas sutiko dėvėti sataną, kurią mėgė visada.

Veikimo sukury, Kaune

Kaunui darantis lietuviškojo gyvenimo centru, teko visą eilę žurnalų, "Tauta", "Mūsų Senovė", "Ties Apsigyveno prie Vytavė Did. bažnyčios. Ta garsi novės liekana po karo su išdaulytais langais, išsiukšlinta, nes čia vokiečių buvo įrengę bulvių ir gėlių žies sandėlius Tumui įrengti pravedant pamaldas bažnyčia pasidarė Kauno inteligentų šventove, kur mēgo lankyti net, vadovėję, bedieviai. Tumas bijojo drąsiai į inteligentų prabiliti:

— Ko gi nusidirbę žininkai, — rašė jisai, — laukė vakaro šliaužioje restoranus, žvengia kvailystėse kabaretuose, praleidžia daug jiems reikalingų šventi pinigų... Lankymai bent kartą per savaitę, operą ar simfonijos koncertus, atgaivintų atbukintus nervus, pzdžiaugyt ir tuo būdu juos būtias filosofija (galsena) pakryptų, optimizmo nės (šviesesnėn) pusėn.

PITTSBURGHO ŽINIŲ

South Side

Paraginti Šv. Tėvo per vyskupus, kad šį gegužės mėnesį, kurs yra skirtas pagarbiniui Panelės Švč. Marijos, skaitlingai lankosi ir bažnyčia ir uoliai dalyvauja žmonių buriu ir vaikučiai gegužinėse pamaldose. Gegužinės pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje būsna nedėliomis 3:00 p. m., o sere-domis ir pėtnyčiomis vakarais 7:30 p. m. Laikė tų pamaldų kalbama Šv. Rožančius, giedama Panelės Švč. Litanija, giedamos suplikacijos ir kitos Panelės Švč. pagarbai giesmės.

Visa parapija uoliai ruošiasi prie apvaikšiojimo Auksinio Parapijos Jubilėjaus, kurs įvyks sekmadienį, gegužės 23 d. 11:00 a. m. su iškilmingomis šv. Mišiomis, prieš kurias J. E. Vysk. Boyle dirnavos. Pasitikima, skaitlingos minios net iš visų apilinkių tose nepaprastose iškilmėse, kurios pasitaiko tik sykj gyvenime.

Ruošiama išleisti Istorinė Parapijos knyga, kurios išleidimu pavesta seserims mokytojoms ir Motinų Klubui. Parinktos klubietės Ona Palmer ir Domicėlė Kvederienė su visa energija renka kaskelbimus ir knygos leidimo remėjus. Knyga bus labai įdomi ir graži su pora šimtų įvairių iš parapijos darbuotės ir gyvavimo, paveikslių. Ta knyga tai bus apvainikavimas ir paskutinis žodis Jubilėjaus paminėjime.

Bingo lošimai einasi sulig naujos sistemos kas trečiadienis ir kas sekmadienis. Duodama įvairios dvigubai brangesnės kaip piniginės tai pūr kitokios įvairios dovanos. Verta atsilankyti ir smagiai laiką praleisti.

Iš West End

L. P. D. A. McKees Rocks, laikė mėnesinį mitingą, kuriame buvo svarstomi laisčiai atsiusti iš kitų organizacijų. Bolševikų draugijos kreipėsi į klubą prašydamos aukų dėl pirkimo ambulansų. Klausimas liko svarstyti kitam susirinkimui. Nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms šelpiti, moterų komitetas kvietė klubą atsiųsti atstovus į šaukiamą, gegužės 16 d. konferenciją. Išrinktos 3 delegatės: Jėva Miller, Ona Lucaitis, ir Bronė Pranckevičius.

Parapijos komitetas pe-

CHICAGOS ATEITININKŲ DRAUGOVĖS SOKĖJAI, kurie išpildys sokių ir dainų programą gegužės 9 dieną Spaudos Baliajė, Pittsburgh, Pa.

Visi Pittsburgho Lietuviai Kviečiami Apsilankyti Pirmame Spaudos Baliaje, KURIS ĮVYKS ATEINANTĮ SEKMADIENĮ GEGUŽĖS 9 D. LIETUVIŲ PILIEČIŲ SVETAINĖJE (S. S.) PRADŽIA LYGIAI 7 VAL. VAKARE.

Programą išpildys: Lietuvos studentų grupė iš Chicago, Clevelando, Moterų Choras, Šv. Vincento parapijos vyrų choras ir Maironio choras. Solo dainuos solistės Drukenytė iš Chicago, A. Miliauskaitė ir Stella Beker iš Cleveland ir Mr. ir Mrs. Chinikai iš Pittsburgho.

Kaip matote pirmasis Spaudos balius Pittsburgho turės tikrai nepaprastą programą, kurią turėtų pamatyti kiekvienas lietuvis.

Lietuvos Ateitininkų šokėjai pašoks gražiausius šokių ir padainuos puikių dainų. Tai bus tikra meno šventė, kurios nevalia niekam praleisti. Įžanga 50 centų asmeniui, rezervuotos vietos po \$1.00. Po programa linksmi šokiai prie geros muzikos.

reita sekmadienį buvo surengęs kortavimo vakarą, kuris labai gerai pasisekė ir parapijai padaryta gražaus pelno.

Į vakarą buvo ausilankęs malonus svetys kun. Dr. Gečys iš Shenandoah, Pa., kuris kelias dienas viešėjo pas mūsų kleboną.

Koresp. J. Šaulis

Homestead, Pa.

Sodalietės rengia vakariene

Pabaigoje šio mėnesio sodalietės rengia vakariene. Mergaitės deda daug darbo į šį savo parengimą. Visuomenė turėtų atsižvelgti ir paremti mūsų mergaičių pa-stangas. Pereitą sekmadienį klebonas gražiai pagarsino bažnyčioje apie rengiamą gegužės 9 d. "L. Ž." spaudos vakarą, kuriame programą išpildys atvykusieji iš Chicago Ateitininkai. Homesteadiečiai domisi "L. Ž." vakaru ir rengiasi skaitlingai atsilankyti koncerte. Adv. Kleopas Bardzilauskas ap-lankęs savo tėvelius ir pa-zįstamus šiomis dienomis vėl išvyko į savo stovyklą. Pas-kutinį vakarą prieš išvykda-

mas Kleopas apsilankė ir pas "L. Ž." leidėjų draugijos pirmininką Jona Grebliūną. Žinant

PITTSBURGHE IR APYLINKĖSE APSIDAIRIUS.

SPAUDOS BALIAUS REMĖJAI

Be ankščiau paskelbtų pavardžių Spaudos Baliaus rėmėjais įsirašė ir įsigijo po \$1 tikietus senkantieji asmenys:

- Petras Šaltenis
- Mr. ir Mrs. Alksnis
- Mr. ir Mrs. Wise
- Mrs. Anna Žusinas
- Mrs. Anna Žilinskas
- Anthony Žilinskas
- Joseph Žusinas
- Mrs Ursula Dira
- Mrs. B. Katella
- Anna Navickas
- Mr. ir Mrs. J. Šauliai
- Mr. ir Mrs. Krasauskai

Kraus

V. J. KRAUZLIS, Sav.

JEWELER

1816 Carson Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh Apylinkės Kareivių Garbės Sąrašas

P. F. C. Eugene W. Johnson, gimęs 1920 metais, Pittsburghe, Baigė Columbus pradinę ir Oliver High mokyklą. Taipat lankė Penn State College. Lankydamas mokyklą daugiausiai veikė Skautų organizacijoje — Jūrų Skautų daly, kur buvo pasiekęs Assistant Scout Master laipsnį. Į kariuomenę išėjo gruodžio 1, 1942 metais. Dabartinis jo adresas yra: P. F. C. Eugene W. Johnson, 5 Hq. 2nd Bn., 393 Inf. A. P. O. 449 Camp Van Dorn, Miss.

Eugene brolis ir tėvai gyvena 1723 Jane St., Pittsburgh, Pa. Mr. Johnson eina gaspadoriaus pareigas Lietuvių Piliečių Klube.

Bronius Jurgis Jakenta, gimęs spal. 6 d. 1905 metais, Pittsburghe. Prieš pirmąjį Pasaulinį Karą, kartu su tėvais parvažiavo į Lietuvą. Ten augo ir lankė mokyklą. Lankė Alytaus gimnaziją ir specialius ugniagesių kursus. Lietuvoj būdamas daugiausiai veikė Šiaulių organizacijoje. Sugrįžo atgal į Ameriką 1938 metais.

Į kariuomenę išvyko vasario 14, 1942 metais. Dabartinis jo adresas yra: Pvt. B. George Jakenta, Hq. 2nd Bn. 149 Inf. 38 Div., Camp Livingston La.

Broniaus tėvas gyvena Pošnios kaime, Seirijų valsė. Alytaus apsk., Lietuvoj.

P. F. C. Joseph Aleliunas, gimęs rugpjūčio 20, 1920 metais Pittsburghe. Baigęs Šv. Kazimiero pradinę mokyklą norėdamas išmokti spaustuvininko amato, stojo į Connelley Trade mokyklą, kurią baigė 1938 metais. Būdamas namuose priklausė prie Šv. Vardo Draugijos. Prieš išvykdamas į kariuomenę dirbo Hussey Co., Pittsburghe. Į kariuomenę išvyko rugpjūčio 25, 1942 metais, Kariuomenėj buvo paskirtas į Militarines Policijos dalį. Dabartinis jo adresas yra: P. F. C. Joseph Aleliunas, 722 M. P. Bn. Co. B, Fairmont Barracks, Fairmont Park, Philadelphia, Pa.

Juozo tėvai ir sesutės gyvena 2129 Tustin St., Pittsburgh, Pa.

C. K. Pikielis

Apsidrausket Šiandieną

o Rytoj Nesigailėsi

TAIP-GI PARDUODAME

War Damage Insurance

Kaina 10c. už Kiekvieną \$100.00

629 — 54th St.,

Phone ST. 3298

NAUJA ENERGIJA WATERBURIO LIETUVIUOSE

(LKFSB) Lietuviškais reikalais besirūpindami Waterburio lietuviai paskutiniu metu ėmė rodyti daug energijos. Visam vietas lietuvių veikimui subendrinti įsteigta Waterburio Amerikos Lietuvių Taryba. Jos pirmininku išrinktas gabus, neseniai Fordhamo universitete daktaro laipsnį gavęs kun. J. Bogužas, Vice-Pirmininkais — amerikiečiams pažįstami Dr. P. Vileišis, J. Trečiokas ir M. Devenienė. Sekr. — M. Andrikis ir N. Janušaitis. Fin. sekr. — Ant. Orentas ir B. Zailskienė. Kasin. — A. Aleksis ir T. Matas. Trustees: A. Lazdauskas, Mrs. Bruzienė ir Barkauskas. Be šių dar yra 18 narių. Iš viso Waterburio lietuvių Tarybą sudaro 31 narys. Į ją įėjo visų grupių žmonės ir svarbesni profesionalai, žinoma, išskyrus komunistus. Nuo šių pastarųjų tai jau apsilavė lietuviškos patrijotinės organizacijos ir klubai. Waterburio Lietuvių Tarybą pravedė Lietuvių Dieną per radiją ir miesto aikštėje. Dainų lietuvių išpardavė daugiausiai už visis tautybes. Tik per tą vieną bonų pla-

tinimo dieną išparduota už \$20,000. Daugiausia ir pirkto patys lietuviai. Mitingai Tarybos daromi kas mėnuo. Ruošiama iškilminga vakariene su svečiais kalbėtojais. Tą projektuojama daryti Elton Hotelyje. Mitinge numatoma aptarti lietuvių prisidėjimą prie karo laimėjimo ir apie kelius į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Numatoma sudaryti "Lietuvių Kraujo Banką" — dėl sužeistų USA karių, per Raudonąjį Kryžių. Taip gi ruošiamasi ieškoti būdų pagelbėti ištremtiesiems į Rusiją.

NAUJAS LIETUVIŠKAS LEIDINYS

(LKFSB) Kun. Pr. M. Juras 17 d. įteikė "Darbininko" spaustuvei paruoštą naujos malda:nygės medžiagą. Maldaknygė žada būti viena iš geriausių: parinktos ir vertingos maldos, jų yra sudėta daug, pasirūpinta, kad kalba būtų kuotaisyklingesnė. Leidėjai yra nusistatę ją išleisti gražiai.

AMERIKOS LIETUVIS SURINKO 5,000 LIAUDIES DAINŲ

(LKFSB) Chicagoje gyvenantis Petras Sarpulius, gimęs ir augęs Amerikoje, bet labai pamėgęs lietuviškų liaudies dainų melodijas, nuo pat jaunatvės jas pradėjo rinkti ir jau turi surinkęs apie 5,000 lietuviškų dainų žodžių ir melodijų. Tai jo apie 30 metų darbas. Parinkęs gražesnes, jisai suharmonizuoja ir patiekia chorams. Petras Sarpulius yra gabus kompozitorius ir jo visa eilė dainelių yra labai pamėgtų, kaip, pav., "Šitas Mylimas Kraštas". Savo kompozicijose jis mėgsta naudoti lietuvių liaudies dainų motyvus.

A. L. WENSLOVAS LIETUVIS GRABORIUS

Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. Hemlock 0203

2128 CARSON ST.

PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUCERNE IR GROSERNE JOHN'S MEAT MARKET

SAVININKAS JONAS GREBLIUNAS Kasdien šviežus maistas ir pirmos rušies prekės. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. CORNER (KAMPAS) 16 and McCLURE AVENUE TEL. HO. 2589 HOMESTEAD, PA.

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ

Krautuvė - Groceries and Meats

ADOLFAS PALECKIS, Savinin.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas, šviežios pirmos rušies prekės

Tel. Federal 1087

401 Stadium St.

Pittsburgh, Pa., Esplen

LIETUVIŠKA KAVINĖ IR RESTORANAS FIFTH AVENUE CAFE

SAVININKAS JOHN JEZNIS

Skanus gėrimai ir šviežios valgiai. Priimame užsakymus banketams, vestuvėms, sukaktuvėms, vakarienėms, del 350 žmonių iš karto.

FIFTH AVENUE AT FRANKSTOWN

TEL. EM. 9858

PITTSBURGH, PA.

LIETUVIŠKA BUCERNE IR GROSERNE STANLEY'S QUALITY MARKET

STANLEY SIMONAVIČIUS, Savin.

Pirmos rušies prekės, švariai užlaikomos ir daug pigiau kaip kitur

Tel. Hemlock 1328

2100 CARSON ST.

PITTSBURGH, PA. S.S.

A. J. HASER - FUNERAL HOME

Dėmesin Ilgamečiam Graborysteis Bizniui

Rupestingas ir mandagus patarnavimas

Phone: FEderal 1622

512 Chartiers Avenue,

McKEES ROCKS, PA.

Vienintelis Lietuvių Laikraštis Pittsburgh'e "Lietuvių Žinios"

RENGIA PIRMAJĄ ŠIAME MIESTE

Spaudos Baliu

Sekmadienį, gegužės 9 dieną

LIETUVIŲ PILIEČIŲ SVETAINĖJE,

SOUTH SIDE, PITTSBURGH, PA.

Motinos Dieną Minint Skaudus, Bet Maloningi Atsiminimai

Kun. A. Tamoliūnas

MOTULĖ! Kaip malonus ir kilnus tas žodis! Pasaulio tautų kalbose tur būt nėra kito meilingesnio žodžio, nėra panašaus ir tinkamo ir reikšmingo žodžio, nėra kito tokio pilno vilties ir paguodos žodžio, viską atstojančio ir visa apimančio!

Kūdikystėje — Meilingos Motulės prieglobstis yra išganymo tvirtovė; angelišką Motulės šypsena, tai gailūs saulės spinduliai, naikinantieji tamsius debesius: švelnutėlis Motulės paglostymas prašalina visus skaudus ir nudžiovina ašaras.

Jaunatvėje — Simpatingoji Motulės ausis noriai nusilenkia ir sutinkamai klausosi visų jaunosios širdies dejonų: skausmo ar džiaugsmo, nuopolio ar laimės, sielvartų ar palaimos. Švelnutėliu rankos palietimu, Motulė vairuoja jaunuolio šūnais ar skaisčiuolės dukras gyvenimą banguojančioj jūroj. Kilnūs paguodžiantieji ir viltingi Motulės žodžiai nutildo pakilusias gyvenimo sunkenybių audras; išganingi jos žodžiai nutildo pakilusias gyvenimo sunkenybių audras; išganingi jos žodžiai ir išmintingi patarimai nušviečia skaistesnę dieną, gražesnę ateitį.

Subrendime — Kai einame savo keliais ir ambicingi mūsų užsijojimai jau būna įvykdomi, argi daugiau nebereikalinga maloningoji Motulės globa? Argi daugiau nebereikalinga meilingosios jos užuojautos? Ai kaip tik tada atjaučiame, kad pasaulyje nėra kito tokio asmens, kurs atstotų meilingąją Motulę. Tikrovėje, niekas kitas mūsų nesupranta taip, kaip ji supranta; nėra kito tokio ištikimo bičiulio, kaip Motulė, ir niekas kitas taip skubiai neatleidžia ir nužmiršta ir neužmiršta mūsų nusikaltimų, ir niekas kitas taip sumaniai nepataria ir neišgelbsti, jei įpuolame į nemalonaus gyvenimo sūkurio pinkles.

Taigi, dievotos Motulės meilė, nuo pat aušros iki saulėlydžio, mus gaubia, lyg skaistieji saulės spinduliai.

Mano motina ir aš

Kai aš buvau dvejų ir pusės metų, mano motina Magdalena iš Kuzmų šeimos ir mano tėvas Augustinas Tamoliūnas, 1891 metais vyko į Ameriką laimės ieškoti.

Tėvas perbėgo per rubežius, gi motina, būdama neščia nepaskubo perbėgti rubežius, ir sargybiniai sugavo ją su manim mažutėliu rankose, ir "etapu" parvarė į Panevėžį.

Nuo tada mano motina, auklėdama mane, apsigyveno pas savo brolių ir mano dėdę Ladislavą Kuzmą, Panevėžyje. Čia motina netrukus pagimdė mano seserį Kotryną.

Dėdė Ladislavas Kuzma iš amato buvo kriauciūs, gi slapta kitiems perleisdavo uždraustas lietuviškas kny-

gas, pergabentas iš Prūsų I vienerius metus jis "kupčiams" perleisdavęs tų uždraustųjų lietuviškųjų knygų tarp 40,000 ir 60,000 rublių.

Mano motina buvo žinoma pasiaukojusi knygnešė persu viršum 20 metų. Ji taip pat vežimais išvežinėdavo knygas į kitus Lietuvos miestus ir miestelius, Atsimenu, kaip po mokyklos, atostogose, su vežimu prikrautu uždraustomis lietuviškomis knygomis imdavosi ir mane, ir kartu važiuoavome į atlaidus Krekenavoje Šilavoje, Šauliuose, Radviliskij ir kitur, kad tas uždraustas knygas perleisti ištroškusiems jų gauti, ir iš jų semti dvasinės ir tautinės stiprybės.

Po užbaigimo "narodnos", kuomet baigiau antrąją klasią Panevėžio Realėje Mokykloje, 1903 metų atostogose, jau pritemus — dėdė Ladislavas Kuzma siuntė motiną ir mane į Plūkius pernešti tų uždraustųjų knygų, kurias turėjo tą naktį gauti iš toliau atėjusieji patikimi knygų pirkėjai. Motina vieno pasiturinčio Plūkių ūkininko daržinėje iš po šieno prikrovė du tų uždraustųjų knygų nešulius. Man padavė lengvesnį, o ji pasiėmė nešti jaba sunkų nešulį. Išėjus iš Plūkių, kai sustojome šalia vieškalo pasilsėti, motina tarė man:

"Sunuti, tu turi lengvesnis nešulį. Dėl to, skubinkis vieškeliu pas dėdę, ir pasakyk jam, kad aš einu Nevėžiuo, ir kad jis prisiųstų tų kokią patikimą žmogų, kuris palengvintų mane ir perneštų į namus tas knygas, nes dėl manęs per sunkus nešulis."

Į kalėjimą už lietuviškas knygas

Aš paskubau vieškeliu, bet... bet ties agžaline, rusų carų žandarmas sučiūpo mane ir pristatė pas "pristovą."

Aš mėginau visai teisintis, būk aš žuvavęs, ir grįžtant, kas ten maldavo padėti nešti tas lietuviškas knygas, prižadant man užmokėti.

Po visokių bauginančių kamantinėjimų, aš, vaikas, neišsiteisinau...

Gi po pusiaunakčio, žiūriu, kad ir mano motina šalia manęs, atėjusi ieškotų ir gintų manęs, kai dagirdo, kad aš suimtas.

Kokia motinos meilė ir kokis pasiaukojimas! Juk ji galėjo neatteiti ir būtų išvengus numatytos kalėjimo bausmės, arba ištrėmimo į Sibirą!

Rytojaus sulaukus, motina ir aš buvome uždaryti Panevėžio kalėjime. Aš ketvirtame aukšte, gi motina antrame.

Dėdė Ladislavas Kuzma, atėdavęs ties kalėjimu, kartais klaupdavo, ir ilgai stovėdamas, besimeldavęs. Aš iš ketvirtojo kalėjimo aukšto galėdavau jį visada matyti ir stebėti, kai atsiveikindamas, peržegnojo davome, ir nuliudęs, nueidavo sau.

Jis buvo gerai pasiturintis ir buvo gerai susipažinęs su rusų caro kacapū policija. Prie vasaros pabaigos, atsitiko, kad mane ir motiną pašaukė žemyn pas kalėjimo teisėją. Po kai kurių išklausinėjimų, mudu paleido dėdės Kuzmos globoje...

Kokia iaimė! Motina ir aš buvome laisvi! Gi ta mūsų laisvė daug kaina vo brangiame dėdei. Tikrovėje, jis mus "išpirko" keliais desėtkais tūlstančiais rublių iškalėjimo nelaisvės, ir gal Sibiro!

Vakarui priartėjus, motina sako man:

"Sunuti, jau viskas priuošta! Rengkimės į tolimą kelionę!"

Už namų, šalimais kapų, ir Nevėžio paupį... paskui pro Senamiestį, ir į laukus, kur mūsų laukė pakinkytas vežimas. Naktimis važiuoavome, dienomis išsėjomės — kol atvažiuoavome iki rubežiaus. Prisiūrošus, laimingai perbėgome tą rubežių. Gir-dėjosi rubežiaus sargybinių šūviai... Paskui važiuoavome pro Vokietiją ir iš Hamburgo sėdome į laivą. Po keturiolikos dienų kelionės laivu per Atlantiką, rugpiūčio šeštąją, 1903 metais, išvydome Laisvės Stovylą, ir netrukus išlypome į laisvės krašto žemę, kur nebuvo rusų caro žandarų, kurie nekaltus tėvynmylius lietuvius už lietuviškas knygas kimšdavo į dvokiančius kalėjimus arba grūdo į šaltąjį Sibirą.

Šiais 1943 metais nepaprastoji sukaktis

Šiais 1943 metais nepaprastoji sukaktis

Taip. Tai tikrovė! Šiais 1943 metais sueina 40 metų sukaktis, kaip brangioji mano motina ir aš pakliūvome į Panevėžio kalėjimą už uždraustas lietuviškas knygas.

Šiandien, aš gyvenu tą atmintiną sukaktuvinį įvykį tik vienas, be brangiosios motinos. Ji šiandien Danguje galinga savo malda mane globoja karingoje gyvenimo kelionėje. Taip pat ir var-gais nuklotame savo gyvenime, ji kaip antroji Monika, be palovos meldavosi už mane, kad apsaugoti nuo visokių pavojų ir nelaimių...

Man negaila Švainiku kaminyčių Panevėžio vidur-miesty, kurie kaip pasogas atiteko vyresniajai mano seserei Juzei, ištėkėjusiai už Juozo Masiulio, kurie dėdei Ladislavui Kuzmai gelbstant, įsteigė pagarsėjusį Juozo Masiulio Knygyną Panevėžyje.

Šia-valandą aš esu dėkingas Gerajam Dievui ir jums, meilingoji motin ir brangusis dėdė, kad nebuvau išgrūstas į Sibirą už lietuviškas knygas, kad nelikau ateistas rusas arba šovinistas lenkas.

Ypatingiausiai esu dėkingas Gerajam Dievui ir tau, brangioji motin, už visa tai kuom esu, didžiausiai už tai, kad aš šiandien kunigas ir lietuvis!

Atmintinas mano motinos palikimas

Nors mano gimimo nuorašai rodo, kad aš gimęs rugsėjo 11 dieną, 1889 metais, bet brangioji mano motina sakydavo, tvirtindama, būk-

aš gimęs Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos gimtadienį, būtent, rugsėjo aštuntąją. Tų kelių dienų skirtumas mano gimimo datoje nepadaro didelio pertarpio. Tačiau, svarbu tas dalykas, kad ji turėjo nepaprastą pamaldumą į Nekalčiausiąją Panelę Mariją, Dievo Motiną, nes Ją dideliai mylėjo ir gerbė.

Štai, Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos Gimimo šventę, brangioji mano motina rašė man sekančio turinio laišką:

"Rugsėjo 8 dieną išpuola Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos Gimimo šventė. Tai "Jeruzalės pasididžiavimas, Izraėlio džiaugsmas, mūsų tautos garbė." Taigi, brangus sūnute, tą dieną ir dėl mūsų yra reikšminga ir labai brangi, nes tą pačią dieną ir tu atėjai į šį pasaulį. Ir vien dėl to, mielas sūneli, prašau tą dieną atlaikyti Šv. Mišias, kad Švenčiausioji Dievo Motina neištumtų mus iš maloningos savo globos. Mes turime turėti viltį prie Dangiškosios Motinos. Nes po mano mirties, brangus sūnute, paš neturėsi kitokios motinos, kaip tik vieną Dangiškąją Motiną..."

Tai brangūs gerosios ir meilingosios motinos žodžiai. Jie tapo atmintinas palikimas sūniui kunigui. O Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos Gimimo šventė visada bus iškilminga ir majestotinga. Neveltui ir Šventojo Bažnyčia kalba: "Tat, su džiaugsmu ir linksmybe, šveskime Dievo Gimdytojos Marijos Gimimo dieną!" Nes Marija yra mūsų dvasios Motina.

Mes per Šventojo Krikšto Sakramente suteiktąją mums pašvenčiamąją malonę, tapome Dievo vaikai, o Jėzaus Kristaus, Marijos Sūnaus, broliai.

Tikrovėje, brangioji mano motina buvo tikrai atsida-vusi Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos globai, ir uoliai meldėsi, prašydama užtarymo ir pagalbos visiems reikalams. Ir Švenčiausioji Panelė Marija taip pat mylėjo gerąją mano motiną, kuri kilniame savo gyvenime iškentėjo daug vargų ir kančių čia, žemėje, betgi tuo pačiu, ji be galo džiaugėsi, kad gaudavo visa tai, ko prašydavo iš Marijos, Dievo Motinos. Vienas iš jos nuosirdžių troškimų ir kilnių prašymu buvo tai, kad mirtų Švenč. Penelės Marijui, tą dieną ir dėl mūsų Šventės dieną. Gi gruodžio 8 dieną, Nekalčiausioji Panelė Marija pasiėmė numylėtą mano motiną pas Save, kad turėtų amžinąjį atsilsį ir laimę Dangaus Karalystėje.

Taip, brangioji mano motina iš šio pasaulio atsiskyrė gruodžio 8 dieną, 1936 metais; tačiau — nepaprastai ir uolus jos pamaldumas į Švenč. Panelę Mariją pasiliko gražiu ir kilniu pavyzdžiu sekti kitiems, kurie trokšta sau arba artimiesiems pelnyti galingo užtarymo arba gausių malonių iš Marijos, Dievo Motinos. Todėl, ir Šv. Bernardas neveltui įamžino Skaisčiausios ir Nekalčiausios Panelės Marijos užtarymo galybę nemirštančios maldelės žodžiais: "Atmink, Švenčiausioji Panelė Marija, jog nuo amžių

nebuvo girdėta, kad kas nors Tavo apgyniman bėgas, Tavo pagelbos meldžias, Tavo užtarymo reikalaujais, būtų buvęs apleistas."

Įkveptas ir idealingas paprotys

Tai skaudūs, bet maloningi atsiminimai, Motinos Dieną minint. Gi tas įkveptas ir idealingas Motinos Dienos minėjimo paprotys antrąjį gegužės sekmadienį buvo gerbtinai ir iškilmingai pradėtas 1914 metais, kuriais demokratine Jungtinių Valstybių valdžia tą sekmadienį paskelbė tautine švente.

Tuomi Šiaurės Amerikos tauta galingai parodo, kaip įvertina ir pagerbia motinas. Pati prigimtis, kaip ir tiesioginis Dievo įsakymas, moko mus, kad nieko nėra teisingesnio ir išmaningesnio kaip kad vaikai gerbtų savo tėvus, kurie jiems davė gyvybę, rūpinosi išauklėti ir išmoksinti, nežiūrint, kiek atsieina. Sakoma, kai Pats Dievas asmeniai negalėjo rūpintis vaikelių reikalais, Jis parėdė, kad motinos kaip kilnios Jo atstovės, tai visa atliktų ir rūpintųsi mažuteliais, juos globotų ir auklėtų.

Kilnios krikščionės motinos yra žemės druska. Jos yra svarbiausias kiekvienos tautos ramstis. Nuo katalikių motinų daugiau kaip nuo kitų pareina pasaulio išganymas, nes jos yra, taip sakant, bendradarbes Dievo plane, kuriuo pasaulio laimė sklandžia ryšasi su kiekvienos šeimos šventumu ir palaima. Ir taip, vieną kar-

tą prancūzė inteligentė paklausė garsiojo Napoleono, kas labiausiai reikalinga Prancūzijai: kareivių, gabių valstybės vyrų ar narsių karo vadų? Napoleonas atsakė tvirtinančiu "ne." Kuomet ta prancūzė neliovė jo klausinėti, jis pripraštai atsakė: "Labiausiai reikalinga gerų motinų." To labiausiai reikia ir mūsų tautai.

LIETUVIO KAPELIONO GYVENIMAS PACIFIKO FRONTE

(LKFSB) Lietuvis marionas kun. Ant. Švedas savo vyresniesiems atrašė laiška, pranešdamas, kad jisai yra dabar kur nors Pietų Pacifike. Drauge su Raudonojo Kryžiaus žmonėmis jisai yra įsikūręs tarp vietinių gyventojų. Jam pavesta palapinė, kurioje jisai turi ofisą, ten pat nakčia miega, ryto pasistatęs nešiojama altorių tenpat laiko Mišias šventadieniais laiko Mišias kareivių salėje. Kartais jam tenka laikyti pamaldas ir siems jų dalies kareiviams kartu, nežiūrint kokio tikėjimo jie bebūtų. Jis esąs svekas ir gyvenas tik kenuotu maištu, kas taip įgrisę, kai gryžęs iš karo nevalgysias kenu per visą amžių. Labai juos kamuoją moskaitai, su kariais jie dažnai mušą bole. Kun. Švedas lanko ligonines net aplanko ir paimtus belaisvėn prieš kareivius, turi auklėjančius pasikalbėjimus su savo vyrais ir jų net priruošęs kareivių pirmos komunijos. Mišias kartais laiko ir vakarais tam kapelionai turi specialų leidimą.

Nuo Karo Nukentėjusiems Lietuvos Gyventojams Šelpti Laikinojo Komiteto Atsišaukimas

BRANGIOS TAUTIETĖS IR SESĖS LIETUVĖS.

Karo sunkenybių našta visu svoriu prispaudė Lietuvos gyventojus. Ne tik suaugusieji, bet ir vaikučiai, ypač Lietuvos miestuose jau kenčia alkį ir šaltį, nes naciškasis okupantas beveik viską atima iš mūsų brolių Lietuvių.

Iki karo pabaigos, kurios turbut dar negreit sulauksime, Lietuvos žmonės badaus, o jų rubai bus virtę škarmalais.

Mūsų meilė savo kraujo broliams ir mūsų gimtajai žemei verčia mus pasirūpinti Lietuvos žmonių šelpimu.

Neseniai sudarytas Pittsburghe nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms šelpti laikinasis komitetas šiuo atsišaukia į Pittsburgo lietuvių draugijas, klubus, bei pavieniūs asmenis ir prašo šiam kilniam tikslui paskirti piniginę auką, kurios sudarys kaip ir pradžią nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių šelpimo fondo.

Kad suinteresuoti platesnes lietuvių mases Pittsburghe, laikinasis komitetas, gegužės 16 d. 3:00 val. p. m., Lietuvių Piliečių svetainėje (S. S.) šaukia moterų konferenciją, kurioje kviečiame dalyvauti pavienias moteris ir lietuvių draugijas bei klubus, į tą konferenciją, atsiųsti savo atstovus, kurių skaičius neribuojamas ir ta proga paskirti kokią kas gali auką. Konferencijoje numatoma tokia programa:

1. Komiteto veiklos tikslų išaiškinimas;
2. Komiteto organizacija ir lėšos;
3. Rinkimai pastovaus komiteto;
4. Sumanymai.

Nuo karo nukentėjusiems Lietuvos gyventojams šelpti komitetas surinktas lėšas depozituos Amerikos Tarybos specialiskon sąskaiton ir pinigai negalės būti išleisti jokiam kitam tikslui, kaip tik Lietuvos žmonių šelpimui.

Šis komitetas kiek galėdamas taipgi darbuosis dėl Amerikos karo pergalės, nes tik Amerikai karą laimėjus, tebus galimas Lietuvos žmonių gelbėjimas.

Lietuvos pavergėjai, iš kur jie neatteitų, neatnešė ir neatneš laimės Lietuvos žmonėms, tik pilna laisvė ir Nepriklausomybė tegalės užtikrinti Lietuvos ateitį.

Todėl visi į talką didinimui Amerikos karo pastangų ir Lietuvos žmonių gelbėjimui nuo bado ir skurdo.

NUO KARO NUKENTĖJUSIEMS LIETUVOS ŽMONĖMS ŠELPTI LAIKINIS KOMITETAS:

- B. Pivaronienė,
- G. Dargienė,
- Ona Gutauskienė,
- M. Zdankienė,

- S. Bakanienė,
- O. Brazauskienė,
- M. Vaišnienė,
- E. K. Širmaitienė,
- V. Količienė.

Iš Du Bois Padangės

DU BOIS, PA. — Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje Velykose garbingos Prisikėlimo ceremonijos prasidėjo 6:30 val. ryte, ir sekė iškilmingoji procesija trys kartus einant bažnyčios viduje. Ministrantai ir baltai pasirėdžiusios mergaitės lydėjo procesiją, kurioje kleb. kun. Mykolas J. Urbonas po baldakimu nešė Švenčiausiąjį. Parinktosios mergaitės barstė gėles. Po procesijos, klebonas visą parapiją palaimino Švenčiausiuoju.

7 val. pradėta iškilmingos šv. mišios, kurias atnašavo kleb. kun. Mykolas J. Urbonas, kurs taip pat skelbė turiningą ir reikšmingą pamokslą. O Linksmaus Alie-liuja aida per visas pamaldas džiugino kiekvieno širdį, ir kiekvienam reikė: "Tai yra diena, kurią Viešpats mums davė: džiugimės ir linksminimės!"

Sekantios šv. mišios buvo 8:30 val. ir Suma 10:30 val. Suma baigėsi su Palaiminimu Švenčiausiuoju Sakramentu.

Seselės Pranciškietės labai gražiai išpuošė visus altorius gyvomis gėlėmis ir velykinėmis lelijomis. Džiugu ir malonu visiems!

Gi Sodaliėtės gražiai pasidarbavo, kolekтуodamos aukų Velykoms nupirkti gėlių. Jos taip pat kolektavo aukų nupirkti gėlių ir Motinos Dieną minit. Už tai mūsų Sodaliėtėms, bravo!

Su viršum 100 lietuvių iš mūsų parapijos karo tarnyboje.

Mums nesmagu, kitiems liūdesis, kad Šv. Juozapo lietuvių parapija kas kart netenka vis daugiau ir daugiau gražaus ir skaistaus lietuviško jaunimo, netenka savo jaunųjų lietuvių vyrų, kurie pirmiau taip gražiai darbovisi parapijos gerovei ir daug triūsė kultūriniai tautiniame darbe.

Iki šiol iš Šv. Juozapo lietuvių parapijos į karą išvyko su viršum 100 lietuvių kareivėlių ir karių, iš kurių daug jau žuvo už Jungtinių Valstybių gerovę ir už laisvę pavergtoms tautoms ateityje.

Šiomis dienomis iš mūsų parapijos Dėdė Samas vėl pašaukė karo tarnybai dar šiuos penkiuos kareivėlius, kurių vardai ir pavardės seka:

1. Williams C. Mikelonis
2. Vincentas A. Niedzinskijs
3. Aleksandras J. Shuminsky
4. Jonas V. Sprysakas
5. Jonas W. Wolka

Gausaus Dievo palaiminimo ir gražiausios kloties mieliems narsuoliams mūsų lietuvių kareivėliams!

Motinos Dienai artėjant

Katalikų Bažnyčia gegužės mėnesi skiria Skaiščiausios ir Nekalčiausios Marijos, Dievo Motinos, garbei. Viso grožio Karalienė. Dėl to, Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje gegužinės pamaldos Dievo Motinos garbei kas

dieną atsibūna tuojau po paskutinių šv. mišių, gi sekamadieniais 3 val. po pietų su Palaiminimu Švenčiausiuoju Sakramentu.

Gražus ir kilnus paprotys mūsų lietuvių parapijoje yra pagerbti visas motinas antrąjį gegužės sekmadienį, kuris šiais metais pripuola gegužės 9 dieną.

Tą sekmadienį, Motinos Dieną minint, visos motinos parapijoje 8 val. ryte priima Šventąją Komunią per šv. mišias, kurios atnašaujamos jų intencija. Sodaliėtės taip pat bendrai priima Šventąją Komunią.

Kas ypatinga, kad tos jaunos Sodaliėtės jau iš anksto ruošiasi visoms motinoms, priėmusioms Šventąją Komunią, pusryčius duoti mūsų parapijos auditorijoje. Taip pat būna trumpa programta, kuria per tuos pusryčius Sodaliėtės pagerbia visas parapijos motinas.

Žymėtina, kad Motinos Dieną minint, mūsų Sodaliėtės bendrai su visomis parapijos motinomis Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje melsis už visas sodaliėtes pasaulyje, melsis už Popiežių Pijų XII-tąjį, melsis už visus kareivius, melsis už karą laimėjimą ir už teisingą taiką ir už nuopelninę laisvę visoms pavergtoms tautoms pasaulyje.

Mūsų Sodaliėčių idealingas ir maldingas šūkis yra: "Nekalčiausioji Marijos, mūsų Motinos ir Karalienės, Širdie, melski už mus visus!"

Kun. A. Tamoliūnas

KONTĖSTAS

South Bostono Lietuvių Piliiečių Klubas skelbia kontestą, kuriame suteikiama dvi dovanos už geriausias mintis, pareikštas dizertacijoj, parašytoj lietuvių kalba temoje "Lietuvos Nepriklausomybė, Jos Dabartinė Reikšmė."

Pirma dovana: karo bonas ir stampų vertės \$50; antra dovana: karo bonas ir stampų vertės \$25.

Kontesto taisykiės

1. Raštas nedaugiau kaip 400 žodžių ilgio turi but priimtas South Bostono Piliiečių Klubo, 309 E Street, So. Boston, Mass., neveliau kaip birželio 1 d. 1943 m.

2. Raštas turi but slapyvardžiu, o atskirame užlipdytame voke turi buti idėtas rašytojo vardas, antrašas ir pažymėtas slapyvardis, kurį jis ar ji vartojo; ant voko lauko turi but parašytas slapyvardis.

3. dviejų laimėtojų vokai, kurie pasako vardą, pavardę ir antrašą tų dviejų rašytojų bus atidaromi po tam, kada teisėjai paskelbs laimėtojų slapyvardžius.

4. Visi raštai pasiliks nuosavybė South Bostono Lietuvių Piliiečių Klubo ir nebus gražinami.

5. Teisėjai pradės skaityti dizertacijas po birželio 1 d. 1943 m. ir ko greičiausiai potam paskelbs rezultatus.

6. Nei teisėjai, nei jų giminės negali stoti į kontestą.

7. Teisėjai sekantys: "Darbininko" redaktorius Antanas Kneizys, "Keleivio" re-

daktorius S. Michelonas ir advokatė S. Šalnienė.

Jų nuosprendis bus galutinis.

PASTABA: Atkartojame, kad teisėjai sprės gerumą minčių, o ne gražumą rašto arba gramatikos taisyklingumą.

Kas pageidauja dalyvauti konteste, gali but tikras kad niekas nežinos apie je ar jos dalyvavimą, jeigu jis ar ji seks taisykles rašant slapyvardžiu atskirame užlipdytame voke prisiunčiant tikrą vardą, pavardę ir adresą, šiaip adresuojant voka.

SLAPYVARDIS
South Boston Lithuanian Citizens' Association
309 E Street,
South Boston, Mass.

Komisija pasilieka teisę, esant reikalui, daryti taisyklių permainas.

Komisija:
Adv. K. J. Kalinauskas
Dr. Ant. J. Kapočius.

Priziurėkite Savo Pergalės Daržus

Neapleiskite savo Pergalės Daržus. Daug daržininkų entuziastiškai užvedė daržus, bet už kiek laiko jų entuziazmas išsibaigia ir viskas dingsta.

Šiandien negalime paveltinti joki eikvojimą sėklu trašų ir darbo — karo laikas, reikia viską taupyti. Laukite pakol žemė pasidarys tinkama kasinėti ir sodinkite tinkamu laiku.

Atsiminkite, kad maistas yra karo-ginklas... ir yra kiekvieno asmens pareiga priziurėti kad tas ginklas vartojamas prieš Aši. Taigi priziurėkite savo Pergalės Daržus.

Kada auginate daržoves dėl vitaminių ir sveikatos, sodinkite ne vienos rūšies, bet kelias. Sekite originali sodinimą su kitais.

a) Nesodinkite per daug vienos daržovės vienu kartu. Svarbu kad mes viską suvartotume, kas tik auga.

b) Kada sodinate, užlaikykite praktišku patarimu. Visą gerai apsvastykite — kokio derliaus ir kiek norite turėti.

Mūsų Kasdieninis Dietas

Racijonavimas visokių rūšių maisto ir reikalingumas užlaikyti mūsų karo laiko sveikatą ir jėgas reikalauja atsargų priziurėjimą savo kasdieninio dieto. Jung. Valstijų Žemdirbystės Departamentas sako, kad mūsų kasdieninis dietas privalo turėti septynias rūšis maisto. Pirmoj grupėj randasi žalios ir jeltonos daržovės; Antroj grupėj, apelsinai, tomatės, ir "grapefruit," arba žali kopustai arba salotų žaliavynai; Trečioj grupėj, bulvės ir kitos daržovės ir vaisiai; Ketvirtoj grupėj, pienas ir pieniniai produktai; Penktoj grupėj, mėsa, vištiena, žuvis, kiaušiniai džiovinti žirniai ir pupos, riešutai, pinačų sviestas. Šeštoj grupėj duona, miltai arba iš grūdų maistas; Septyntoj grupėj, sviestas arba "margarine."

KAIP PIRKTI MAISTĄ ŽENKLELIAIS

1. Pirmą susipažinkite su punktu vertėmis (point values) to maisto kurio dažniausia perkate. Arba jūs galite išsikirti Punktu Lentelę (point table) iš laikraščio.

2. Paimkite su savim War Ration Book Two kada eisite pirkti mėsos, sūrio arba kitų dalykų už kuriuos reikalinga duoti ženklelių, taip kaip dabar darote kada perkate kenuotus arba šaldytus vaisius ir daržoves. Išplėskite raudonus ženklelius krautuvėje iš knygelės.

3. Jeigu jūs neturėsite tinkamą skaičių raudonų ženklų dėl pirkinio, jūsų krautuvninkas gali duoti gražos "1-point" (vieno punkto ženkleliais).

Pay, jeigu jūs duosite krautuvninkui 5 punktu ženklą už 4 punktu pirkinį jis gali duoti jums 1-punkta, gražos. Bet jis negali vartoti 2-5 arba 8 punkto ženklus gražai. Patikrinkite "1-punkto" ženklelį dėl raidės, nes ne visos raidės geros tuomi pačiu laiku.

4. Jūsų krautuvninkas negali visada atpauiti lygų svorį. Taigi jūs turite žinoti kiek punktu duoti dėl unčių. Speciali lentelė buvo paruošta pagal "Official Table of Consumer Point Values." Ši lentelė parodo kaip mokėti už uncijas punktais. Jeigu pirkinys turi vertės uncijoms mažiau negu puse punkto, nereikalinga pridėti punkto, bet jeigu vertė yra pusė punkto daugiau, krautuvninkas gali paimiti pilną punktą.

5. Budžetuokite punktus. Praleiskite raudonus ženklus atsargiai. Jie turi jums tesėti visam racijonavimo laikui (arba periodui). Kada gausite "1-punkto" raudonus ženklus gražai, suvartokite juos kuo greičiausiai, kad nenuėitų veltui.

6. Atsiminkite, kad reikia vartoti mėlynus ženklus kenotam maistui irgi ženklus iš War Ration Book One dėl cukraus ir kavos.

OWI.

10 m. Nuo Mirties Kan. Prapuolenio

Jis buvo autorius knygos "Lenkų Apaštalai Lietuvoje"

(LKFSB) — nedaug istorinių knygų apie Lietuvą yra taip pagarsėjusių ir išverstų į tiek kalbų, kaip kan. Prapuolenio "Lenkų Apaštalai Lietuvoje." Jos autorius kan. Kazimieras Prapuolėnis gimė 1858 m. kovo mėn. 2 d. Lauckaimyje, Naumiščio apskr. Iš Mariampolės gimnazijos jisai buvo istojęs į Varšuvos kun. seminariją, bet negalėdamas iškėsti lietuviškos naujokimū, išstojo ir po neilgos pertraukos vėl ėmė mokytis Petrapilio kun. seminarijoje, kuria 1885 m. baigęs buvo paskirtas arkivyskupo Gintauto kapelionu, bei jo sekretoriaus padėjėju, o 1889 m. buvo perkeltas į Možilevo arkivyskupo sekretoriumi ir tose pareigose išbuvo iki 1905 m. Čia

būdamas ir lankydamas katriuomenės igulas jisai išdrįso į lietuvius kareivius prabilti lietuviškai, skaityti Evangeliją lietuvių kalba. Jo rūpesčiu Petrapilio Šv. Kotrinos bažnyčioje buvo įvesti pamokslai lietuvių kalba ir Prapuolenis pasakė pirmąjį lietuvišką pamokslą. Jis daug darbavosi Lietuvių Labdaringoje Draugijoje Petrapilyje, kiek galėdamas kovavo dėl atgavimo lietuviams spaudos. Kaip jis užstojo lietuvių reikalus rodo kad ir šis atsitikimas: kartą lietuviui nupirko monstranciją Narvos Vartų bažnyčiai Petrapilyje. Netaktiškas lenkomanas tos parapijos klebonas, dekanas Čečotto atsisakė ją priimti, nes ji buvo su lietuvišku užrašu. Sužinojęs apie tai kun. Prapuolenis patraukė dekaną į bažnytinį teisma, kurs jį nubaudė-sumokėti 100 rublių vargšu šelpimui. Dėl to ir kitų lietuviškų Prapuolenio žygių lenkai labai įpyko jie savo intrygomis kliudė kad Prapuolenis nebūtų paskirtas vyskupu Lietuvoje kaip buvo planuojama. Dėl jį Prapuolenis net turėję apieisti savo vietą ir grįžo Lietuvą. 1904 m. apsigyvenęs Seinuose, leidus spaudą pradėjo redaguoti "Saltinį" bet jo patrijotines pastangas pastebėję lenkomanai iš čia jį išėdė. Jausdami netikslią ir kenksminą kaurių lenkų informaciją Vatikano apie Lietuvą, mūsų šviesesni žmonės susirūpino turėti nors ir neoficialu atstovą Romoje, kurs gintų lietuvių reikalus. Geriausiu kandidatu pasirodė Prapuolenis ir jisai buvo paskirtas kapelionu Šv. Stanislovo bažnyčios Romoje. Čia gyvenamas straipsniais ir asmeniškai pažintimi daug padarė gero Lietuvos reikalui: begindamas. Po karo, kas buvo paskirtas oficialus Lietuvos atstovas prie Vatikano. Jam buvo pavesta su nu. Prapuolenis grįžo į Lie organizuoti tikybų departamentą, bet sveikata neleido to darbo pravesti. Nuvykto Palangos altariją, kur 1930 m. banadžio 18 d. ir mirė. Jo svarbiausias veikalas buvo 1913 m. (irgi 30 m. sukaktis!) išleistas "Po'skie Apostolstwo W Litwie." Čia autorius nupasakoja, kaip lenkai siekdami praplėsti savo dvasių ir įtaką, skverbėsi sa viems siekiamis panaudoti ir Bažnyčią, tuo padarydami nemažai žalos lietuvių religiniam gyvenimui. Tos knygos lietuvišką vertimą "Tėvynė" 1918 m. išleido Amerikoje, svarbiausias jos dalis išvertė prancūziškai J. Gabrys išspausdino atskirą knygą Paryžiuje, o 1938 m.

Lietuviai dalyvavo kard. Hinsley laidotuvėse

(LKFSB) Iš Londono mūsų korespondentas praneša, kad kard. Artūras Hinsley buvo palaidotas Westminsterio katedroje, Šv. Juozapo koplyčioje. Laidotuvėse dalyvavo karališkos šeimos atstovai, diplomatinis korusas, Britų ir Sąjungininkų Vyriausybės atstovai,

parlamento abiejų rūmų, savivaldybių, įvairių draugijų atstovai ir 3,000 londoniečių su specialiais leidimais — tiketais. Jų tarpe buvo ir Londono lietuvių parapijos klebonas kun. Matulaitis, marijono broliuko lydimas. Suprantama, kad laidotuvėse dalyvavo ir Lietuvos pasiuntinybės nariai, su min. Balučiu ir globoti jų vientaučius priešakyje. Anglų spauda skyrė daug vietos veltionio nuopelnams pagerbti. Bendras balsas: tai buvo kilnus dvasininkas, vadas katalikų Bažnyčios Anglijos nuopelnams pagerbti. Tegu Aukščiausiasis kuo greičiau juos išvaduoja iš retėlių ir jiems tesugražina pilną laisvę ir taiką." Pasiję, gilus patrijotas ir ryžtingas veikėjas. Savo maloniū būdu jis rado stambių prietarėjų kilniesiems tikslams ir ne katalikų tarpe ir pasidarė jų vadu. Jis lyginamas su kard. Manning. Trejetą savaičių prieš mirtį, atsakydamas į Londono lietuvių sveikinimą, kard. Hinsley (LKFSB) — Chicagoje

veikiančios 10 lietuvišku taupymo bendrovių iki N. Metų jau buvo išpardavusios bijos, kurią priėmė lietuvių, bcnu už 1.544.765 dol.

Addison Furniture Co.
KRAUTUVES ISPARDAVIMAS
Miegamų kambar SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t.t.
10% to 50% NUOLAIDOS
Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmānyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE
854 EAST 185th STREET
Atšaukėme Naujaisia Moderniška SERVE-SELF KRAUTUVE. Geriausi valgijai dėl jusų stato Pigics kainos. Nereikia laukti, laisvai galite paty- išsirinkti. Duosime kuo geriausą patarnavimą.
Savininkas JOE BLASKEVICIUS
Krautuvės Vardas:
STANDARD FOOD STORE

NAUJOJE VIETOJE
NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir Balzamuotojas
Šermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengto nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutalsau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba esmeniškai.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė)—Leismota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manes noturėsite teisinga patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, preltas ir gerasnis už kitų patarnavimas. Vaziama ligonijų pervedimui ir iš ligonbuclū. Kainos sąžiningiausios. Zemiavela kaina už palaidojimą, sulyje jsu paritinkima. Telefonuokit:
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

CLEVELAND'Ų ŽINIŲ

IŠ ŠV. JURGIO PARAPIJOS

MOTINŲ DIENOS VAKARAS

Ši Sekmadienį, gegužės 9 d. parapijos salėje, įvyksta puikus vakaras Aušros Vartų Draugijos su įvairia programa. Taip pat bus Card Party. Po programos ir kortavimo bus šokiai prie geros ir linksnios muzikos.

Dovanos bus duodamos prie kiekvieno staliuko ir prie įžangos. Pradžią 6 valanda. Įžanga 35 centai. Kviečiame visuomenę skaitlingai atsilankyti į šį gražų ir įvairų vakarą.

Komisija.

Iš Nuol. P-bos P-lės Švč. Parapijos

Rengiamas Linksmas Vakar

Moterų Labdarybės draugija rengia linksmą kortavimo vakarą. Sekmadienį, geg. 16 d. pradžia 4 valandą, parapijos svetainėje, 18022 Neff Road. Įžanga tik 35 centai. Bus dononos prie staliukų ir užkandžiai. Pelnas parapijos naudai — Naujos bažnyčios statymo fondui. Širdingai prašome gerbiamųjų Clevelandiečių atsilankyti, ir gamtos grožiu pasigerėti, pasivaikščiujant po parapijos sodą. Kaip visada, taip ir šį kartą bus linksnių dainelių ir lietuviškų žaidimų. Kviečia Klebonas ir komisija.

Moterų Labdarybės draugijos susirinkimas penktadienio vakare, t. y. 7 gegužio, tojaus pa vakarinių pamaldų. Prašome visas nares dalyvauti.

Valdyba

SVARSTOMA ĮSTEIGTI MILUKO VARDU MUZIEJŲ

(LKFSB) Garsusis mūsų plunksnos darbininkas velionis Milukas turėjo nemažai įvairių vertingų rankraščių, kaip, pvz., Basanavičiaus ir kitų; be to — per savo amžiu jis buvo surinkęs nemažai lietuviškų knygų. Šią su surinkta vertingą kultūrinę medžiagą norima apsaugoti ir padaryti prieinama platesnei visuomenei. Daroma pastangų įsteigti muziejų Miluko vardu. Tuo reikalu eina pasitarimai ir susirašinėjimas tarp Kat. Federacijos vadovaujančių asmenų.

Gera Anglis
Geriausias Pochanas anglis koksai ir įkuroms medis vežimais ir ryšuliais
ŠAUKITE:
GARFIELD 2921
KOMER COAL & WOOD CO.
1409 EAST 92nd St.

'Liet. Žinių' Koncertas Praeįo Nepaprastu Pasisekimu.

Pereitą sekmadienį, Lietuvių Svetainėje Clevelande "L. Ž." turėjo savo metinį koncertą, kuris nepaprastai gražiai pavyko. Nors publikai renkantis lietus pylė kaip iš kibiro, bet skirta valandą svetainėje jau buvo pilnutėlė, apie 400' rinktinės publikos. Programa pradėta Amerikos Himnu kurį sugiedojo, Ad. Miliauskaitė, pritariant katalikų Moterų Choru ir to choro dainomis. Visi stebėjosi Katalikų Moterų Choro pažanga. Tai nuopelnas to choro mokytojos A. Miliauskaitės ir pasišventusių chorisčių. Po to "L. Ž." redaktorius trumpa kalba pasveikino svetainėje lietuves motinas, Chicagietė O. Petrošiučė padeklavo eileraštį "Oi Neverk Motužele", o Ateitininkės mergaitės sudainavo motinų pagerbimui pritaikintą dainelę. Toliau kun. Dr. Širvaitis pasakė kalbą apie katalikiškos spaudos reikšmę, o grupė vaikų atliko vaidinimą "Laikraščių Paradas".

Paradui sumaniai vadovavo jaunas vaikinys Macijauskas. Buvo perstatyta publika 12-ka katalikiškų laikraščių apie kurios kiekvienas artistas ką nors eilėmis pasakė. Visi vaikučiai savo roles gražiai atliko. Tai nuopelnas Jackienės ir Magilienės, kurios šį vaikučių parodą priėmė. Publikos dėmesio centru beabėjo buvo ateitininkai, kurie nepaprastai gražiai išpildė savo sudėtingą šokių ir dainų programą. Kaikuriuos šokius ir dainą "Miškų Gelė" publika privertė pakartoti. Taip žmonėms patiko tautiniai šokiai, lydimi dainų, kad plojimams nebuvo galo.

Gražiai ir švariai savo dainas, solo ir duetu, sudainavo A. Miliauskaitė ir Stella Vaisetaitė — Beker, akampanuojant Mrs. A. Wilkelienė. Dainų protarpiais Ateitininkai atliko dar keletą lietuviškų žaidimų, kurie taipgi buvo šiltai publikos priimti. Daugiau 2-ju valandų užsitiesusi programa buvo baigta Katalikų Moterų Choro dainomis ir Lietuvos Himnu. Skirstydamosi publika atvirai reiškė nuomonę kad dar tokio šaunaus koncerto Clevelande nėra buvę.

Po programo buvo šokiai griežiant A. Nemanio orkestrui, kuriam toliau sumaniai vadovauja P. Alekna. Šokta ir linksmintasi iki 12 val nakties. Didelė padėka priklauso koncerto rengimo komisijai ir visiems koncerto rėmėjams, kurie kuo nors prisidėjo prie surengimo tokio įspūdingo vakaro.

Clevelandiečiai parodė daug prielankumo Ateitininkams

"L. Ž." redakcijai nebuvo jokio vargo su Ateitininkų

priėmimu Clevelande, nes mūsų lietuviai mielai svečius priglaudė ir vaišino. Mrs. Kazlauskienė ir jos dukrelė Natalija priėmė pasave nakvynei visas penkias mergaites Ateitininkes, o Mrs. O. Beniušienė visus vyrus. Mr. ir Mrs. P. Šukiai ir Mr. ir Mrs. Nemaniai pavaišino pietumis visus svečius. Mr. P. Muliolis savo automobiliu padėjo svečius parvežti iš stoties, ir pirmadienį pavežiojo po miestą.

Mr. ir Mrs. E. Šulcai surengė Ateitininkams priėmimą. Pirmadienį po koncerto Ateitininkai apžiūrėjo kultūros darželį ir vakare buvo pakviesti vaišių pas p. p. Šulcus jų gražioje rezidencijoje. Mrs. N. Šulcienė yra dar neseniai atvykusi iš Lietuvos, o Mr E. Šulcas ir jo tėveliai Mr. ir Mrs. Ch. Šulcai, nors būdami turtingi, bet nesišalina lietuvių ir visuomet paremia kiekvieną lietuvių darbą.

Mr. ir Mrs. E. Šulcai surengė Ateitininkams priėmimą.

Išvažiavo Patenkinti Ateitininkai išvyko iš Clevelando antradienio rytą, ketindami pakelyje sustoti Niagara Falls ir New Yorke. Visi svečiai nepaprastai džiaugėsi Clevelandiečių vaišingumu ir draugišku priėmimu.

Daug nuosirdumo parodė svečiams Jonas Jurgelis, A. Ivinckas ir kiti, kurie patarė nuosirdžiausią acių visiems kurie kokiū nors būdu prisidėjo prie svečių priėmimo.

Clevelando miestas susirūpinęs jaunuomenės ištvirkimu Paskutiniu laiku atsirado mieste labai daug nepadoraus elgesio jaunų merginų ir vagilių iš pusbernių tarp. Miesto taryba svarstė klausymą, kaip sulaukyti jaunuomenę nuo ištvirkimo ir vagilavimo.

Susirinkimas Gelbėjimui Nacių Aukų. Ateinantį trečiadienį gegužės 12 d., Public Auditoriume įvyks gausus susirinkimas, kurio tikslas gelbėti Europos žmones iš nacių nagų. Susirinkimui vadovauja Gubernatorius J. Bricker. Kalbas pasakys visų tikybų dvasininkai ir šiaip žymesni visuomeninkai. Įžanga nemokoma.

Namų Savininkų Susirinkimas Ateinantį trečiadienį, geg. 12 d., lietuvių svetainėje, 8 val vakare šaukiamas lietuvių namų savininkų svarbus susirinkimas, kuriame kviečiami dalyvauti visi namų savininkai. Nieks nepasirūpins patys reikalais, jeigu mes patys nesirūpinsime.

Palaidotas Juozas Markūnas Pereitą šeštadienį buvo

palaidotas pirmojo pasaulinio karo veteranas, Juozas Markūnas. I laidotuves susirinko didelis būrys Markūnų draugų, giminių bei pažįstamų.

Juozas Markūnas buvo laidojimas iš Šv. Jurgio bažnyčios. Šv. Mišias laikė tris kunigai. Klebonas Kun. Vilkutaitis bažnyčioje pasakė įspūdingą pamokslą ir palydėjo į kapines. Laidotuvėms patarnavo D. Jacobs graborystės įstai-ga.

Lietuvių Tautiniai Šokiai

Lietuvių tautiniai šokiai ir margaspalviai kostiumai patraukia ir žavi net svetimtaučių akis. Sakydami, kad lietuvių tautiniai šokiai yra gražiausi pasaulyje, nedarome klaidos. Ta jų gražumą ne mes patys įrodėme, bet kiti — tūkstantinės minios įvairių tautų žiūrovų. Štai tik keli faktai. 1933 m. įvykusiam Berlyne tautinių rūbų ir šokių konteste lietuvių laimėjo pirmąjį prizą, antrąjį vieta tekė čekoslovakams. Arba štai, 1939 m. New York World's Fair lietuvių irgi laimėjo pirmąjį vietą už tautinius šokius. Ši faktą galite patikrinti paėmę 1939 m. rugšėjo 11 d. "New York Times," kurio pirmame puslapyje tilpo aprašymas apie tą įvyki ir graži nuotrauka vienos šokėjų poros: Onutes Cvirkaitės ir stud. Styros. Berodos Ona Cvirkaitė (4545 — 48th St., Woodside, L. I. N. Y.) dar tebeturi ir gautąją dovaną. Arba imkime National Folk Festivalius, kurie įvyksta kasmet didesniuose Amerikos miestuose ir paklauskite tų, kurie juose yra buvę, kiek tenai sukulia ovačių lietuvių tautinių, šokių programoms.

Dabar noriu trumpai su pažindinti su labiau populiariais lietuvių tautiniais šokiais. SUKTNIS IR NORIU MIEGO, yra labiausiai populiarūs lietuvių tautiniai šokiai, dabartiniu metu. Jie yra šokami visose Lietuvos dalyse ir juos taip pat moka šokti kiekvienas ambicingas Amerikoje gimęs lietuvis jaunuolis.

Suktinis yra laikomas tradiciniu lietuvių šokių nes juo yra pradėdami ir baigiami tiek didieji šokių vakarai, tiek paprasti kaimo pasilinksminimai. Suktinis yra šokamas dainuojant "Bitutė pilkoji iš ko medų nešioji" arba panašia kita daina.

NORIU MIEGO šokamas dainuojant "Noriu miego saldaus miego, negaliu užmigti" ir toliau išreiškia ilgesį savo mylimos ir norą pas ją nuvykti.

VOVERAITĖ. Tai grupinis šokis, kilęs iš senovės laikų. "Voveraitėje" apdainuojama ir pavaizduojama, kaip zuikelis nubėga pas voveraitę ir jai pasiperša, tačiau kaimynai jai pataria dar netekėti ir geresnių me-

tų palūkėti. MIKITA. Šis šokis yra šokamas vien vyrų, panaudojant ilgas lazdas. Vyrų rodo savo miklumą merginoms, kurios aplik sustojusios stebi ir dainuoja apie tą vyrų šoki.

KEPURINĖ. Dažniausiai šokamas vien merginų. Mergaitės pasiskolina iš vyrų kepures ir pamėgdžioja juos, o taip pat pademonstruoja savo gracingumą. Kupiško apylinkėje Kepurinė mėgiama šokti poromis su vyrais, tada vienetis kepuris mergaitės rankose mosuoja skarelėmis.

KALVELIS yra kilęs labai senai, kada dar egzistavo gildos. Šiame šokyje yra pamėgdžiojama kalvio darbotrilmas.

KUBILAS manoma yra senesnis už kitus šokius, jo kilmė siekianti gilius stabmeldystės laikus. Kai senoveje ūkininkai per padėkos dieną — rudens šventę paruošdavo dievačių garbei kubilą su daržovėmis — tai mergaitės apie jį šokdavo atitinkumą šokį ir dainuodavo, tačiau dainų žodžiai yra jau užmiršti.

SUKČIUS yra vienas iš seniausių Dzukijos šokių — tai Dainavos šalies šokis, tačiau jis šokamas be dainos. Sukčiumi paavadintas, nes jį šokant reikia labai smarkiai sukstis.

JONKEELIS yra originalus žemaitiškas šokis. Jame pamėgdžiojama, kaip žydėlis Jonkel (kromininkas) nešioja savo prekes per žmones.

BLEZDINGĖLĖ Lietuviai, iš prigimties būdami ūkininkai, dažnai savo šokiuose ir dainose pamėgdžioja gyvulių gyvenimą. Blezdingėlės šokyje pavaizduojama kregždutės švelnus skridimo judesiai. Jis buvo šokama atvirame ore, rudens šventėse, kuomet buvo atsisveikinama iki kito pavasario, su gražiaisiais laukais ir žaliomis lankomis.

Virš aprašyti tautiniai šokiai ir žaidimai yra grynai lietuvių kilmės, bet lietuvių turi pamėgtų ir kitų tautų šokių, kaip pavyzdžiui Klumpakojis arba Kazokas. Pirmasis yra pasisavintas ir čekoslovakų, antrasis iš rusų. Daug panašių šokių turime pasiskoline iš lenkų ir rusų. Kadangi jie yra ne mūsų, daugiau apie juos ir nekalbėsime.

Reikia pastebėti, kad 1930-1939 m. Lietuvoje tautiniai šokiai buvo labai išpopuliarizuoti, be jų neapsieidavo nė vienas didesnis parengimas. Ponios, tautiniais rūbais pasipuosisios eidavo į bankietus, balius ir didžiųjų svečių sutikimus.

Ir Chicagoje jau pradeda tautiniai šokiai iš scenos išstumti visokius naivius špokus, arba pakviestus svetimtaučių šokikus. Scenon grįžta savoji kūryba — lietuvių tautiniai šokiai ir liaudies dainos.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS (LKFSB) Balandžio 24 d. sueina 30 m. nuo mirties rašytojo kun. A. Civinsko, kurs spaudos draudimo metu yra redagavęs "Tėvynės Sargą", o vėliau "Šaltinį". Bal. 26 d. sueina 35 m. nuo pirmo Lietuvoje sušaukto Liet. Katalikų Moterų draugijos susirinkimo; taigi jau 1908 metais pradėjusavo veikima garsioji moterų sąjunga, vėliau Lietuvoje išaugusi į galingą organizaciją ir leidusi savo laikraštį "Moteris".

Balandžio 29 d. savo 40 m. sukaktį švenčia rašytojas Petras Babickas. Jisai yra buvęs mokytoju Jubarke, vėliau — Kauno radiofono vedėju, Vytauto parko ir teatro direktorius. Yra parašęs nemažai eilėraščių, kitų dailiosios raštijos dalykų ir daug straipsnių laikraščiuose.

Gegužės 1 d. švenčia 50 m. amžiaus sukaktį pulk. leit. R. Burokas, Lietuvoje pasižymėjęs laikraščių ir žurnalų bendradarbis, teisininkas.

Gegužės 1 d. sueina 40 m. nuo mirties Jurgio Mikšo kurs Prūsiose pradėjus leisti "Ausrą" buvo iš pradžių jos atsakomuoju, o vėliau tikruoj redaktoriumi ir leideju. Jis buvo Tilžėje išgijęs nuosavą spaustuvę, kur leido lietuviškus laikraščius ir knygeles.

Gegužės 4 d. švenčia 50 m. sukaktį plačiai Lietuvoje pagarsėjęs raštininkas Ant. Bružas. Jis yra buvęs redaktoriumi šaulių laikraščio "Trimito", jis įsteigė "Mūsų Rytojų" ir "Ūkininko Patareją". Jo pastangomis Lietuvoje labai paplito laikraščių skaitymas.

Gegužės 4 d. sueina 10 m. nuo mirties Saliamono Banaičio, kurs spaudą atgavus Kaune įsteigė pirmąją lietuvišką spaustuvę. Vokiečių okupacijos metu jisai leido laikraštį "Kauno Žinios" — trimis kalbomis: lietuvių, vokiečių, lenkų.

1916 m. vasario 2 d., drauge su Jakštu Kriaučiūnu ir kitais paruošė D. Lietuvos Kunigaikštijos nepriklausomybės deklaraciją bei jos konstituciją ir atspausdinęs jas išplatino. Vilniaus konferencijoje išrinktas Liet. Tarybos nariu, pasirašė nepriklausomybės deklaravimo aktą.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Visi Reikalaukite DUQUESNE PILSENER "Tai geriausias alus siame mieste!" 100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS (LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Ministeris, St. Stronski, sumini, kad jisai keletu atvejų buvo paskleidęs Lietuvai nedraugingų žinių. Nauju lenkų Informacijos Ministeriu paskiriamas p. Kot. Pirmiau jisai yra buvęs lenkų ambasadoriumi Rusijoje, iš ten lėktuvu pabėgęs į Egiptą buvo gavęs naują paskyrimą, o dabar paaukštintam į Informacijos ministerius. Jo kreditan galima įrašyti, kad kaip rašo mūsų korespondentas, iki šiol jų oficine nepasirodė priekš lietuviams atlietuvius nukreiptų žinių.

MUZIKALI, GABI LIETUVAITĖ (LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja. Sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainelių, melodijų. Mockevičiūtė dar jauna, tik ką prašokusi 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiniu prasiminti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galima tikėtis gražių dalykų. Ji taipgi myli Lietuvą: prieš šį laiką susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraščių, Mockevičiūtė juo susižavėjusi pritaikė — sukūrė muziką.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS

(LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Ministeris, St. Stronski, sumini, kad jisai keletu atvejų buvo paskleidęs Lietuvai nedraugingų žinių. Nauju lenkų Informacijos Ministeriu paskiriamas p. Kot. Pirmiau jisai yra buvęs lenkų ambasadoriumi Rusijoje, iš ten lėktuvu pabėgęs į Egiptą buvo gavęs naują paskyrimą, o dabar paaukštintam į Informacijos ministerius. Jo kreditan galima įrašyti, kad kaip rašo mūsų korespondentas, iki šiol jų oficine nepasirodė priekš lietuviams atlietuvius nukreiptų žinių.

MUZIKALI, GABI LIETUVAITĖ (LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja. Sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainelių, melodijų. Mockevičiūtė dar jauna, tik ką prašokusi 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiniu prasiminti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galima tikėtis gražių dalykų. Ji taipgi myli Lietuvą: prieš šį laiką susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraščių, Mockevičiūtė juo susižavėjusi pritaikė — sukūrė muziką.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Visi Reikalaukite DUQUESNE PILSENER "Tai geriausias alus siame mieste!" 100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS (LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Ministeris, St. Stronski, sumini, kad jisai keletu atvejų buvo paskleidęs Lietuvai nedraugingų žinių. Nauju lenkų Informacijos Ministeriu paskiriamas p. Kot. Pirmiau jisai yra buvęs lenkų ambasadoriumi Rusijoje, iš ten lėktuvu pabėgęs į Egiptą buvo gavęs naują paskyrimą, o dabar paaukštintam į Informacijos ministerius. Jo kreditan galima įrašyti, kad kaip rašo mūsų korespondentas, iki šiol jų oficine nepasirodė priekš lietuviams atlietuvius nukreiptų žinių.

MUZIKALI, GABI LIETUVAITĖ (LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja. Sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainelių, melodijų. Mockevičiūtė dar jauna, tik ką prašokusi 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiniu prasiminti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galima tikėtis gražių dalykų. Ji taipgi myli Lietuvą: prieš šį laiką susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraščių, Mockevičiūtė juo susižavėjusi pritaikė — sukūrė muziką.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Visi Reikalaukite DUQUESNE PILSENER "Tai geriausias alus siame mieste!" 100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS (LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Ministeris, St. Stronski, sumini, kad jisai keletu atvejų buvo paskleidęs Lietuvai nedraugingų žinių. Nauju lenkų Informacijos Ministeriu paskiriamas p. Kot. Pirmiau jisai yra buvęs lenkų ambasadoriumi Rusijoje, iš ten lėktuvu pabėgęs į Egiptą buvo gavęs naują paskyrimą, o dabar paaukštintam į Informacijos ministerius. Jo kreditan galima įrašyti, kad kaip rašo mūsų korespondentas, iki šiol jų oficine nepasirodė priekš lietuviams atlietuvius nukreiptų žinių.

MUZIKALI, GABI LIETUVAITĖ (LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja. Sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainelių, melodijų. Mockevičiūtė dar jauna, tik ką prašokusi 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiniu prasiminti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galima tikėtis gražių dalykų. Ji taipgi myli Lietuvą: prieš šį laiką susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraščių, Mockevičiūtė juo susižavėjusi pritaikė — sukūrė muziką.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Visi Reikalaukite DUQUESNE PILSENER "Tai geriausias alus siame mieste!" 100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS (LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Ministeris, St. Stronski, sumini, kad jisai keletu atvejų buvo paskleidęs Lietuvai nedraugingų žinių. Nauju lenkų Informacijos Ministeriu paskiriamas p. Kot. Pirmiau jisai yra buvęs lenkų ambasadoriumi Rusijoje, iš ten lėktuvu pabėgęs į Egiptą buvo gavęs naują paskyrimą, o dabar paaukštintam į Informacijos ministerius. Jo kreditan galima įrašyti, kad kaip rašo mūsų korespondentas, iki šiol jų oficine nepasirodė priekš lietuviams atlietuvius nukreiptų žinių.

MUZIKALI, GABI LIETUVAITĖ (LKFSB) H. Mockevičiūtė, kuri dabar gyvena Chicagoje, jau besimokydama aukštesnėje mokykloje, paskelbus konkursą, išėjo laimėtoja. Sukurdama žodžius ir melodiją vienai dainelei. Nuo pat šešerių metų, kai ji dar gyveno Dayton, Ohio, mokinosi muzikos. Nors ir giliau nestudijavusi kompozicijos, ji yra sukūrusi apie 200 dainelių, melodijų. Mockevičiūtė dar jauna, tik ką prašokusi 20 metų ir jei ji turės galimybių pagrindiniu prasiminti muzikos, ypač kompozicijos srityje, iš jos galima tikėtis gražių dalykų. Ji taipgi myli Lietuvą: prieš šį laiką susirašinėjo su viena lietuvaite, kuri jai kartą atsiuntė lietuvišką savo pačios parašytą eilėraščių, Mockevičiūtė juo susižavėjusi pritaikė — sukūrė muziką.

MULIOLIS INSURANCE AND REAL ESTATE 6606 Superior Ave.

Visi Reikalaukite DUQUESNE PILSENER "Tai geriausias alus siame mieste!" 100 proc. unijos išdirbystė

DUQUESNE BREWING CO. Pittsburgh, Pa.

LIETUVIAMS ATMINTI-NOS DIENOS

(LKFSB) Iki pereitų metų pabaigos lenkų Raudonasis Kryžius ir privačių aukų, kaip skelbia "The Polish Review", buvo gavęs \$293,000. Per paskutinius dešimt mėnesius iš anglų aukų gavo \$24,000, o Anglijoje gyvenę lenkai sudėjo \$36,000; beto — lenkų jūrininkai suaukojo \$4,000. Šios aukos paskirtos šelpimui ištremtųjų į Sibirą ir išlaisvintųjų Rusijos žmonių, bet tai tik priedai prie sumų, kurias tam reikalui yra skyrus lenkų vyriausybė. Kaip žinome, lenkų vyriausybė gauna gana stambias pajamas iš demokratinių valstybių.

PASIKEITIMAI LENKŲ VYRIAUSYBĖJE IR LIETUVOS REIKALAI (LKFSB) Mūsų korespondentas, pranešdamas, kad kovo 18 d. atsistatydino lenkų Informacijos Minister